Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 10 листопада 2004 року

№ 211 (3461)

Новосілля на кордоні

Гелікоптер сів на стадіоні, і ми опинилися на території спортивного комплексу Могилів-Подільського прикордонного загону. Він складається з 17 лінійних і двох мобільних застав, розташованих на території двох областей — Вінницької та Одеської. Одна із «стаціонарних» — у селі Лядова, що охороняє 20-кілометрову річкову ділянку по Дністру. Тут у прикордонників новосілля.

З 1992 року, коли утворився підрозділ на україно-молдовському кордоні, застава не мала свого приміщення — тулилася у сільському клубі, їдальні... Тепер воно цілком сучасне — кімната чергового, перукарня, їдальня, кухня, склад палива і зберігання харчів. Пристойні побутові умови, які обійшлися у 650 тисяч гривень, — запорука того, що прикордонники зможуть ефективніше протидіяти транскордонній злочинності: контрабанді, незаконному перевезенню наркотиків, зброї, засобів терору, незаконній міграції.

(Закінчення на 3-й стор.).

На знімку: Голова Державної прикордонної служби України генерал-полковник Микола Литвин приїхав відкривати нову заставу на березі Дністра.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Коротко **про важливе**

Учора

■ У Харкові відбулася науково-практична конференція на тему «Діагностика та лікування хвороб серця і нирок при артеріальній гіпертонії».

Сьогодні

■ У Дніпропетровську торгово-промислова палата проводить бізнес-форум у рамках Днів Данії в Україні.

ФОТОФАКТ

У день преподобного Нестора-Літописця громадськість поклала квіти до його пам'ятника, відбулися наукові читання.

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

Наша лексика в електронному вигляді

У столичному музеї книги і друкарства України презентували унікальний електронний словник української мови. До нього увійшло сто вісімдесят шість тисяч слів, їх синоніми, омоніми, відомості про походження і фразеологічний ряд. Видання містить інформацію п'яти академічних словників і дає змогу простежити розвиток однієї з найдавніших слов'янських мов. Електронний словник уже найближчим часом можна буде придбати в магазинах.

ПОГОДА

11 листопада в Україні хмарно, подекуди туман. У західних областях пройдуть дощі, в Карпатах — з мокрим снігом. Вітер східний, південно-східний, 7—12 м/с, на узбережжі морів та в Криму місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі — 0—5 градусів тепла, вдень — 5—10 вище нуля.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

УРЯД ОБІЦЯЄ ПОГАСИТИ БОРГИ ІЗ ЗАРПЛАТИ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ

Ранкове та денне засідання 9 листопада

У Верховній Раді відбувся День уряду, на якому депутати обговорили стан виконання вимог Конституції та законів України щодо належного рівня та вчасної виплати заробітної плати. Із доповідями виступили Міністр праці та соціальної політики Михайло Папієв і голова Комітету Верховної Ради з питань соціальної політики та праці Василь Хара.

У своєму виступі з парламентської трибуни міністр наголосив, що зростання макроекономічних параметрів розвитку вітчизняної економіки позитивно вплинуло на підвищення рівня заробітної плати в нашій державі. І що склалася стійка динаміка зростання зарплати. Так, за даними уряду, за 2000—2003 роки середньомісячна зарплата в галузях економіки зросла вдвічі, а станом на жовтень цього року становила 565 грн. на місяць.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Розквиталися...

У місті Болехові, Верховинському, Калуському, Надвірнянському, Рогатинському, Снятинському і Тисменицькому районах Івано-Франківщини повністю розрахувалися з боргами із заробітної плати. Загалом за минулий місяць вони в області зменшилися на 1,6 млн. грн. і нині становлять 7,6 млн. грн. Найбільше заборгували людям промислові (58 відсотків) та будівельні (понад 11 відсотків) підприємства. Відрадно, що останнім часом істотно скоротилися борги в сільському господарстві (з 522 тис. грн. до майже 363 тис.), забезпечено своєчасну і в повному обсязі виплату пенсій та соціальних допомог, **повідомляє наш власний кореспондент Дарина НАЗАРЧУК.**

...а дехто роками чекає грошей

29 кримінальних справ порушено на Тернопільщині проти тих керівників, які не виплачують заробітну плату своїм працівникам. До відповідальності притягнуто майже 600 невдах-керманичів. Йдеться про понад 2 мільйони заборгованих гривень заробітної плати за виконавчими листами. А загальний борг сягає 5 млн. грн. І припадає він переважно на десять проблемних підприємств області, **повідомляє наш власний кореспондент Любов ЛЕВИЦЬКА.**

У НОМЕР

«Мрія» влетіла до Книги рекордів Гіннесса

Український транспортний літак Ан-225 «Мрія» побив усі досягнення з перевезення великогабаритних вантажів і увійшов до Книги рекордів Гіннесса, **повідомили в прес-службі АНТК ім. Антонова** з посиланням на офіційні дані Міжнародної авіаційної федерації (FAI). Мало того, ця організація зареєструвала ще шість світових авіаційних рекордів, установлених на літаку Ан-225. Загалом на рахунку «Мрії» найбільше — 240 світових авіаційних досягнень. Літак відомий, зокрема, тим, що піднявся в повітря з максимальною вагою — 640860 кілограмів.

Німці святкують 15-річчя падіння Берлінського муру

У Німеччині вчора відбулися церемонії з цієї нагоди. Падіння Берлінської стіни, яка була символом холодної війни, привело до краху режиму Східної Німеччини і возз'єднання двох частин країни. У своїй заяві канцлер Німеччини Герхард Шрьодер зазначив, що 9 листопада 1989 року стало тріумфом свободи і демократії, коли східні німці подолали негуманну диктатуру, **повідомляє Бі-бі-сі.**

Безробітні займуться туризмом

Новий напрям діяльності намітився у херсонських підприємців — зелений туризм та агробізнес. Так вважають у центрі зайнятості. Загалом допомогу для відкриття власної справи нинішнього року отримали 1780 осіб. Однак, за статистикою, 15 відсотків цих людей не розпочинають власного бізнесу, а 80 — обирають торгівлю та посередницьку діяльність. Тим часом, як зауважив заступник голови облдержадміністрації Микола Костяк, за всіма виробничо-промисловими показниками область посідає останні місця. Людям вигідніше отримувати допомогу у зв'язку з безробіттям, аніж працювати, **повідомляє наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.**

Третій старт

Розпочався традиційний турнір з міні-футболу серед журналістів, який організовує у своєму редакційному спортзалі «Голос України».

На старт третього змагання вийшли вісім команд. Перший ігровий день приніс такі результати: «Інтер» — «Команда». 5:1. Телеканал СТБ — «Новий канал». 6:2. «Голос України» — «Український футбол». 3:0. «Факти» — телеканал ICTV. 3:0. Турнір триватиме до п'ятниці.

На знімку: грають команди СТБ та «Нового каналу».

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

Я ВАМ ПИШУ...

Передплачую поквартально

Дякую за чудову, змістовну і, головне, правдиву газету. «Голос України» передплачую з 1992 року. Газета дуже цікава, але передплачувати маю можливість лише поквартально, дуже багато коштів витрачаю на ліки. Особливо мені та батькам подобається рубрика «Сім'я», завжди читаємо її із задоволенням. Бачимо, що «ГУ», окрім того, що своєчасно інформує, ще й багатьом допомагає. Дякуємо за те, що піклуєтеся про нас.

Сергій ДОБРИНЧУК.

Славута Хмельницької області.

Міжнародні спостерігачі Українського конгресового комітету Америки в Луганській області вважають, що вибори не були відкритими і чесними

ПОЛІТИКА

Уряд обіцяє погасити борги із зарплати за п'ять років

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове та денне засідання 9 листопада

(Початок на 1-й стор.).

Підвищення середньомісячної зарплати відбувається за всіма видами економічної діяльності в усіх регіонах України. На сьогодні найвища середньомісячна зарплата — у сфері фінансової діяльності (1216 грн.) і авіаційного транспорту (1152 грн.), найнижча — у сільському господарстві (272 грн.) і в системі охорони здоров'я та соціальної допомоги (330 грн.). Середня зарплата у промисловців нині становить 710 грн., у будівництві — 667, у державному управлінні — 635, в освіті — 403 грн. Упродовж останніх трьох років розмір мінімальної зарплати зріс у 3,2 разу — з 74 до 237 грн. на місяць. З 1 січня 2005 року передбачається встановити розмір мінімальної зарплати 262 грн. на місяць. Михайло Папієв зазначив, що для відстеження ситуації щодо рівня та вчасної виплати зарплати уряд здійснює постійний моніторинг показників за видами економічної та промислової діяльності, а також у розрізі регіонів.

А наявну заборгованість із зарплати уряд обіцяє погасити впродовж наступних п'яти років. **За даними Держкомстату,** станом на 1 жовтня цього року заборгованість із зарплати становила близько 1,3 млрд. грн. Передусім борги перед працівниками виникли на підприємствах, в установах та організаціях, які призупинили свою діяльність у попередні роки. 154,9 млн. грн. боргів із зарплати припадає на підприємства сільського господарства. На думку уряду, на стан погашення заборгованості з виплати зарплати позитивно вплинуло посилення державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про оплату праці. Найвищі темпи погашення боргів — у Закарпатській, Рівненській, Харківській, Полтавській, Київській, Луганській та Львівській областях.

Врегулювати ситуацію з погашенням заборгованості із зарплати, за словами міністра, допоможе прийняття низки поправок до чинного законодавства. Зокрема, Мінпраці та соціальної політики внесло на розгляд парламенту проект змін до закону про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом, який передбачає частину належних працівникові від підприємства-боржника коштів з оплати праці перенести з другої черги задоволення вимог кредиторів до першої. Урядом також розроблено проект закону про захист грошових вимог працівників у разі неплатоспроможності роботодавця. Ним передбачено компенсувати втрату частини належних працівникові коштів за рахунок гарантійної установи. Аналогічний законопроект про фонд гарантованих трудових виплат підготовлено народними депутатами України Василем Надрагою та Олегом Лукашуком. У парламенті на розгляді також перебувають проекти змін до деяких законів України щодо забезпечення вчасної виплати заробітної плати, внесені групою народних депутатів, які передбачають, що вчасність виплати зарплати працівників не може бути поставлено в залежність від здійснення інших платежів та їх черговості.

У запитаннях до міністра депутатів особливо цікавили терміни погашення заборгованості із зарплати в Україні. Михайло Папієв, зокрема, пообіцяв, що до кінця цього року уряд погасить усі борги із зарплати працівникам вугільної галузі.

Утім, під час обговорення парламентарії зазначали, що, попри певні зусилля уряду, рівень зарплати в нашій державі залишається неприпустимо низьким і принизливим. Особливо це стосується працівників села, медиків, освітян. У проекті постанови Верховної Ради, внесеної Комітетом з питань соціальної політики та праці, передбачено інформацію уряду взяти до відома. А Кабінету Міністрів доручити, зокрема, здійснити такі кроки: у проекті держбюджету-2005 передбачити запровадження мінімальної зарплати в розмірі не меншому ніж 70 відсотків прожиткового мінімуму; внести до кінця цього року пропозиції щодо етапів наближення розміру мінімальної зарплати до прожиткового мінімуму; продовжити протягом 2005 року подальше поетапне підвищення посадових окладів працівників бюджетної сфери та ввести до 1 липня наступного року Єдину тарифну сітку в оплаті праці працівників окремих галузей бюджетної сфери зі збереженням міжпосадових співвідношень.

Юліана ШЕВЧУК.

На знімку: учасники пікету — представники Конфедерації вільних профспілок України — вимагають розв'язати низку соціальних питань, зокрема шахтарі — погасити заборгованість із зарплати.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Я обов'язково проголосую

Звернення народного депутата України Бориса Олійника до виборців

Перший тур виборів Президента ще раз засвідчив, що ми й справді унікальне явище у вселенських обширах. І унікальність ця — навіть не так в масовості порушень, як в тій викличній одвертості, з якою вони чинилися.

Зрозуміло, що — раніше чи пізніше — все таємне стане явним. Але це — узавтра. Сьогодні треба виходити з того, що в другому турі наш вибір може бути остаточним. То кого обирати?

Особисто я коронуватиму на Президента того, хто стоятиме не просто за Україну, а за **українську** Україну. А тому хотів би знати, чи підтримає він мою — і не тільки мою — вимогу поновити в паспорті означення національності? Не знаю, як інші, а я гордий своїм родоводом. Не останньою чергою мене цікавить і те, на якій підставі визначаються у нас більшина чи нацменшина, коли відсутня згадана познака?

У претендентів на булаву є ще час відкоригувати свої програми. Отож хотів би найперше звернутися до пошукачів із покликом не розмахувати та фехтувати у виборчій кон'юнктурі такими двогострими і неймовірно болючими проблемами, як мова і громадянство. Для розв'язання цих вузлів потрібен і час, і особливі зваженість та обережність. А покіль особливо нетерплячим не зайве прислухатися до президента Росії Володимира Володимировича Путіна, котрий на запитання нашого земляка стосовно двох офіційних мов відповів так: Росія — теж багатонаціональна держава, щоправда, державна мова у нас одна — російська. І це при тому (додам), що у Федерації — 89 суб'єктів, а Татарстан та Башкортостан на рівні суверенності, по суті, вже стали суб'єктами міжнародного права.

Отак сьогодні розв'язується проблема в конституційному полі Росії. Якщо й наш претендент так само суворо дотримуватиметься Конституції України стосовно громадянства і державності української мови — за вільного розвою мов усіх нацменшин — я за нього голосую. А якщо він ще й допоможе нам започаткувати, нарешті, Комітет захисту рідної словесності від забруднення її мондеалістами, — проголосую обома руками.

Проголосую я й за того, хто категорично, без «об'їздів», стоятиме за виведення наших воїнів з Іраку. Україна вперше за всю свою видиму історію опинилися в поплічниках окупантів. Та ще й у війні двох цивілізацій, котра підштовхує світ до глобальної катастрофи. Відтак рішуче підтримаю того, хто виправить цю трагічну помилку нинішнього режиму.

Я проголосую за того, хто повстане супроти гендлювання землею — вважай, останнього, ще не розкраденого нашого національного багатства.

За того, хто заприсягнеться на Євангелії і Конституції оборонити від посягання на честь і гідність солдатів Великої Вітчизняної тих, хто намагається цинічно уподлити їх безсмертний подвиг. Голосуватиму за того, хто на вседержавному рівні складе цим ратникам, що врятували Україну і нас з вами від бацили фашизму, всенародну шану і гарантує матеріальне благополуччя.

Я проголосую за того, хто не побоїться привселюдно пообіцяти не просто боротися з крадіями в Законі і поза ним, а зламати наскрізь корумповану систему, почавши з конкретики: з незаконної приватизації «Криворіжсталі» та інших державотворюючих об'єктів, що підірвало нашу національну безпеку. І винних — зверху донизу — притягти до кримінальної відповідальності.

Я голосуватиму за того, хто оберне свій лик до проблем культури і стане в обороні нашої молоді від радіації насильства, сексуального збочення і всієї тієї нечисті, яку випромінюють кіно- і телеекрани. Хто вирве наші ЗМІ з рук чужинців і, нарешті, депортує з України так званих політтехнологів типу павловських-гельманів та подібних, які наживаються на ошукуванні моїх наївних співвітчизників.

Я віддам свій голос за того, хто очистить поле моєї праотчої Віри від сатанинських сект, які калічать і душу, і тіло українців.

Я підтримаю того, хто ніколи не полишатиме наодинці з бідою наших братів по вірі, хто осудить нинішній режим, який, разом з Єльциним, здав сербів на розтерзання озброєних до зубів натовців. І в цьому зв'язку хотів би почути від мого обранця запевнення, що він твердо стоятиме за позаблоковість України.

Я проголосую проти того, хто сповідуватиме гасло легіонерів «вітчизна там, де мені добре». Я ніколи не проголосую за того, хто ошаліло репетуватиме «Геть кацапів з українських тюрем», як і за того, хто посягає на мою національну гідність, на мою рідну державну мову. Такому я твердо відрубаю: «No'pasaran!»

Мій обранець під час добору компетентних, порядних, патріотично налаштованих кадрів, незалежно від їх національності, має все-таки пам'ятати, що в деяких сферах майже відсутні етнічні українці, і робити з цього гіркого факту належні висновки.

Я проголосую за того, хто привселюдно зобов'яжеться поіменно викрити замовників і вбивць Гонгадзе, Александрова, всіх убієнних, і, незважаючи на посади, віддати злочинців відкритому праведному суду.

На відміну від безкореневих особин, до якої б партії вони не належали і де б не висіялись — чи то, приміром, у Луганську, Полтаві, Львові, Одесі, чи будь-де, — котрі силкуються вчити мене інтернаціоналізму, давно сплутавши його з космополітством, — я (підкреслюю) український (підкреслюю) православний (підкреслюю) комуніст, як завжди голосуватиму за справді незалежну Україну, що не дослухатиметься суфлерів ні з Вашингтона, ні з Москви чи Анкари, а говоритиме з ними як рівня з рівними. І той, хто обстоюватиме ці принципи — мій обранець!

Закликаю всіх співвітчизників: перш ніж опустити бюлетень, звіртеся, чи обранець відповідає вашим прагненням жити у справді незалежній, правовій, народовладній, соціально справедливій Україні!

Борис ОЛІЙНИК,
народний депутат України.

СВОБОДА СЛОВА

Хто заважає писати, буде читати. Статті Кримінального кодексу

Секретаріат Національної спілки журналістів України оприлюднив звернення до глави держави Леоніда Кучми, кандидатів на посаду Президента Віктора Ющенка і Віктора Януковича, Генпрокурора Геннадія Васильєва та Міністра внутрішніх справ Миколи Білоконя: у ньому констатується, що під час першого туру президентських виборів у багатьох місцях порушували професійні права журналістів.

Ігор ЛУБЧЕНКО.

У день голосування та підрахунку голосів до Координаційного центру допомоги працівникам ЗМІ (організований Незалежною медіа-профспілкою, IREX U-Media разом з НСЖУ) надійшло понад 60 повідомлень про порушення прав журналістів. Це і виставлення «бар'єрів», часто працівниками міліції, до одержання інформації на виборчих дільницях, і залякування, погрози, і навіть побиття «не в міру зацікавлених» процесом підрахунку голосів. Подекуди боролися не з конкретними журналістами, а з цілими колективами. У Сумах, наприклад, кинули шашку із сльозогінним газом до редакції радіо «Всесвіт», у Херсоні вимкнули з ефіру радіостанцію «Вік».

Під час другого туру виборів центр знову працюватиме в цілодобовому режимі. Про випадки порушення наших професійних прав просять повідомляти за телефоном: 8-044-235-08-51 та 8-050-688-64-38. Користуючись нагодою, секретаріат НСЖУ нагадує усім «найкращим друзям» журналістів, що перешкоджання професійній діяльності працівників ЗМІ є кримінальним злочином. Якщо хтось хоче заборонити «писати й показувати», йому доведеться читати... статті Кримінального кодексу.

Ще одну заяву розповсюдили Незалежна медіа-профспілка та Інститут масової інформації. У ній стверджується, що будь-який тиск на журналістів, які відстоюють свою позицію і прагнуть працювати професійно, є абсолютно незаконним: від вимог «звільнитися, якщо не подобається», до усунення від роботи або переведення на інші завдання. НМП та ІМІ гарантують юридичний захист журналістів, які відчувають тиск внаслідок боротьби за стандарти професії. Вони також готові залучити міжнародних партнерів. Зокрема, є можливість апелювати до Всесвітньої компанії за свободу слова «Артикль 19» та Міжнародної федерації журналістів.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Вибори–2004

Для голосування в другому турі виборів Президента України буде надруковано 1,5 млн. відкріпних талонів. Водночас голова ЦВК Сергій Ківалов запевнив, що «порядок їх видачі буде більш жорстким».

* * *

Польща збільшить кількість своїх спостерігачів під час другого туру виборів Президента України. Про це в Кракові заявив міністр закордонних справ Польщі Влодзімеж Цімошевич.

* * *

Апеляційний суд Черкаської області визнав недійсними підсумки голосування в двох виборчих округах — 200-му Уманському та в 203-му Золотоніському. Суд аргументував своє рішення, зокрема, тим, що мали місце значні неточності під час складання списків виборців. Штаб Ющенко обов'язково оскаржуватиме це рішення у Верховному Суді України.

* * *

Партія промисловців і підприємців України в другому турі виборів підтримуватиме кандидатуру Віктора ЮЩЕНКА. Відповідну угоду уклали голова партії Анатолій Кінах та кандидат на пост Президента Віктор Ющенко.

* * *

Як вивести значну частину громадян України з-за межі бідності та збільшити розміри соціальних виплат — про це йшлося на зустрічі Прем'єр-міністра України Віктора ЯНУКОВИЧА з головою Федерації профспілок народним депутатом Олександром Стояном. Сторони домовилися, що уряд, профспілки та роботодавці спільно реалізовуватимуть соціальну стратегію.

* * *

Демократична платформа НДП та лідер коаліції «Сила народу» — кандидат у Президенти Віктор ЮЩЕНКО підписали політичну угоду про співробітництво під час другого туру президентських виборів.

* * *

Центральна виборча комісія вживає заходів, щоб унеможливити проблеми зі списками виборців, які мали місце у першому турі виборів. Зокрема, комісія звернулася до МВС з проханням «дати команду паспортним столам» сприяти тервиборчкомам у складанні списків. За даними ЦВК, такої допомоги потребують 6037 виборчих дільниць.

За повідомленнями інформагентств та власних кореспондентів.

Штурм Фаллуджі чи війна?

Американські війська продовжують штурм іракського міста Фаллуджа. За оцінками військових, у місті зосереджено угруповання бойовиків чисельністю до кількох тисяч чоловік, якими керує Абу Мусаб аз-Заркаві. Інформагентства, кореспонденти яких працюють в Іраку, повідомляють, що американські війська перебувають приблизно за кілометр від центру міста. Бої ведуть на центральних вулицях, бо бунтівники чинять запеклий опір, борючись за кожний будинок. Уся Фаллуджа перетворилася на зону бойових дій. Учора з'явилися повідомлення про те, що бойовикам удалося збити американський вертоліт вогневої підтримки «Апач». Літаки ВПС США зруйнували госпіталь «Аль-Бадиль». По госпіталю, використовуваному бойовиками як казарми, було випущено вісім ракет. Усі люди в будинку загинули.

Обидві сторони мають серйозні втрати, а серед мирних мешканців є численні жертви. Хоча точна їх кількість поки що невідома. Раніше «**Бі-бі-сі**» повідомляло, що більшість мешканців Фаллуджі залишила місто до початку операції, названої командуванням «Розгніваний привид». За останніми даними, у штурмі міста беруть участь майже 12 тисяч солдатів. На час, коли верстався номер, американські війська впритул підійшли до центру міста.

ДОЧЕКАЛИСЯ!

Житомирська область. Одразу 40 нових «Таврій» одержали інваліди війни, загального захворювання та інваліди з дитинства. До того ж шість із них придбано за кошти, які надійшли до обласного благодійного фонду соціально-економічного розвитку. Машини за внески підприємств вирішено купувати для тих, хто, можливо, й далеко в черзі, з якій майже шість тисяч чоловік, але обставини склалися так, що особистий транспорт украй необхідний уже зараз. Як-от цьому ветерану війни, що **на знімку.**

Олексій КАВУН.

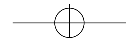
Фото автора.

СПОРТ

До матчу у Стамбулі

Футбол. Тренер збірної України Олег Блохін назвав прізвища футболістів, котрі готуватимуться до останнього нинішнього року відбіркового матчу чемпіонату світу проти команди Туреччини. Нагадаємо, що той поєдинок відбудеться в Стамбулі, на стадіоні ФК «Фенербахче», 17 листопада.

Воротарі — Олександр Шовковський, Віталій Рева (обидва — «Динамо», Київ); **оборонці** — Олег Гусев, Сергій Федоров, Андрій Несмачний, Юрій Дмитрулин (усі — «Динамо», Київ); Андрій Русол, Сергій Матюхін, Олександр Радченко, Володимир Єзерський (усі — «Дніпро», Дніпропетровськ), Михайло Старостяк («Шинник», Росія), В'ячеслав Чечер («Металург», Донецьк); **півоборонці** — Руслан Бідненко, Андрій Гусін (обидва — «Динамо», Київ), Руслан Ротань, Сергій Назаренко, Олег Шелаєв (усі — «Дніпро», Дніпропетровськ), Сергій Закарлюка («Іллічівець» Маріуполь); **нападники** — Олексій Бєлік, Андрій Воробей (обидва — «Шахтар», Донецьк), Олег Венглинський («Дніпро», Дніпропетровськ), Андрій Шевченко («Мілан», Італія), Андрій Воронін («Байєр», Німеччина).

Новосілля на кордоні

(Початок на 1-й стор.).

До слова, цьогоріч на облаштування ділянки Державного кордону з Молдовою (його протяжність на території Вінницької області — 200 кілометрів) підприємства-шефи, що опікуються прикордонними підрозділами, виділили майже 160 тисяч гривень, а обласна програма передбачає до кінця 2005 фінансування в 1 мільйон 314 тисяч.

...На відкриття нової застави зібралося багато місцевих жителів. Для Лядової — це значна подія. Дуже зворушливі були бабусі, які прийшли (до речі, з власної ініціативи) з квітами і хлібом вітати гостей, і дітлахи, які із захопленням та певним острахом поглядали на телевізійні камери. У подарунок заставі дісталося аж два телевізори — від прикордонної служби і Вінницької обласної держадміністрації. Тепер мешканці села дивитимуться тут фільми.

Любов Федорівна Лудан емоційно розповідає, що для села це справжнє свято, а для неї — поготів. Бо на заставі служить прапорщиком онук, Володимир Волкунович. Врешті Любов Федорівна голосно бідкається (що змушує прапорщика густо червоніти): — Він же паспорт і у матері перевіряє!

Голова Державної прикордонної служби генерал-полковник Микола Литвин, який відкрив нову заставу, каже, що у багатьох підрозділах служать за контрактом хлопці з навколишніх сіл — вони знають місцевість, з житлом менше проблем та й знайти спільну мову з тутешніми жителями теж простіше. За словами Миколи Литвина, з 1992 року відбулося чимало змін в облаштуванні державного кордону, особливо у розвитку інфраструктури. До кінця року планують відкрити ще вісім застав у різних регіонах країни, чотири — вже відсвяткували новосілля. А у перспективі всі прикордонні підрозділи матимуть супутниковий зв'язок.

Ще один підрозділ Могилів-Подільського прикордонного загону у надцяти кілометрах від Лядової — Серебрія. Чарівне місце на березі Дністра! Реальність — не така чарівна. Під контролем 30 контрактників — 11 кілометрів українсько-молдовського кордону. Протягом року в Серебрії затримали 48 порушників прикордонного режиму, трьох нелегальних мігрантів. Побутові умови у прикордонників теж добрі. Поряд із заставою — двоповерхові будиночки, де мешкають офіцери, прапорщики і солдати-контрактники застави. Є у них і свій професійний кухар — цивільний. Це майже розкіш. Мабуть, для кухаря так само. Спробуйте-но у невеличкому селі знайти роботу за такою спеціальністю!

Ми побачили і ще одну гордість Могилів-Подільського загону — музей. Тут зберігається лицарське спорядження IX—X століть, монета, датована 1735 роком, давні люльки, знайдені на березі Дністра. Окрема експозиція — колекція зброї. Деякі зразки прикордонникам передали на збереження мешканці Могилів-Подільського, бо вважають що це єдине місце, де цінні предмети не впадуть в око крадіям.

Ірина БУЛАНЕНКО.
Віктор СКРИПНИК.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

І посвяткувати не дають

Дев'яносто років тому, тоді ще в Катеринославі, засновано фабрику, яка сьогодні відома як Дніпропетровська паперова. Та відсвяткувати цю дату її колективу немає коли. Адже підприємство знову отримало термінове замовлення: забезпечити потреби і на другий тур голосування. Дніпропетровська фабрика випускає на рік понад 30 тисяч тонн продукції. Саме з її паперу виготовляються шкільні підручники.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Заморські замовлення комунарівцям під силу

На другому стапелі суднобудівного заводу імені 61 комунара заклали перший корпус суховантажу-контейнеровоза за замовленням іспанської компанії «Factoria Naval de Marin, s. a.». Іспанці вперше почали співробітничати з українськими судно-будівниками.

— Закладини іспанського судна — подія знакова для заводу, — каже директор підприємства Валерій Агафонов. З цього часу завантажені роботою всі три стапелі. На першому будується криголам для норвежців, на другому — судно для Іспанії. На третьому тривають роботи грецького рефрижератора.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

ВІСТІ З ДОНЕЧЧИНИ

Незалежний Маріуполь

День Незалежності — так на Маріупольському металургійному комбінаті імені Ілліча називають 2 листопада. Цього дня чотири роки тому Верховна Рада України ухвалила закон про особливості приватизації державного пакета акцій підприємства. Співвласниками стали тисячі його робітників: 90 відсотків акцій тут належить колективу. ВАТ розширило сферу своєї діяльності. Добре працює не лише металургійне виробництво, функціонують сільськогосподарські цехи, хіміко-металургійна та швейні фабрики, аеропорт «Маріуполь», санаторій у Криму тощо. Роботу отримали більш як половина мешканців міста та сусідніх районів, переважно — це молодь до 30 років. Зростає продуктивність праці, середньомісячна зарплата перевищила 1200 гривень. А все тому, що люди відчули себе господарями.

Обличчям до обличчя за сотні кілометрів

Новий вид спілкування — відеоконференції — випробували ІАТР-центри, створені в усіх областях України. Англійська абревіатура розшифровується як «програма доступу до Інтернет та тренінгів» — цей проект фінансує Бюро у справах освіти та культури Держдепартаменту США. Програма стала одним із партнерів проекту «Виборчий простір on-line»: до всіх 25 центрів було передано відеокамери і мікрофони. Представники всіх обласних міст України по черзі розповідали про перебіг виборчого процесу в їхніх регіонах, готовність виборчих комісій, масові акції, особливості агітації за кандидатів тощо. Організаторами відеоконференцій, які тривали протягом кількох тижнів, стали громадська коаліція «Новий вибір» і портал «Громадський простір».

У донецькому ІАТР-центрі переконані, що така форма спілкування має перспективу і максимально наближена до обміну думками «в реалі»: на моніторі комп'ютера можна спостерігати за співрозмовниками з різних куточків держави. Центр, який працює в регіоні вже чотири роки, регулярно проводить Інтернет-конференції і чати за участю активістів громадських організацій, журналістів, працівників освіти, екологів, бібліотекарів та інших представників цільової аудиторії. Такі заходи допомагають фахівцям, які часто не мають можливості їздити у відрядження або купувати спеціальну літературу, отримувати інформацію із перших рук та ділитися новинами з колегами. Тим, хто у «всесвітньому павутинні» почувається не дуже впевнено, допомагають спеціалізовані семінари і тренінги — для учасників вони безкоштовні.

Ліна КУЩ.

У НОМЕР

■ *Житомир*

Прем'єра починається з... бартеру

Для прем'єрного показу в шістдесятому сезоні Житомирський музично-драматичний театр імені Івана Кочерги несподіваних обрав виставу за п'єсою польського драматурга Анджея Фредро «Дами і гусари». По-перше, глядач полюбляє комедійні твори, по-друге, триває Рік Польщі в Україні. Музику для вистави написали місцеві композитори Костянтин Яновський і Юрій Градовський. А от з костюмами виручив... бартер. У Рівненському театрі ця п'єса йшла понад десять років тому, тож і обмінялися з колегами на костюми до «Марії Тюдор», яку колись ставили житомиряни.

Олексій КАВУН.

■ *Тернопіль*

З олівцем та пензлем

уже 70 років не розлучається найповажніший художник Тернопільщини Микола Чорнобай. Почав малювати у десять років і навіть на війні в короткі перерви між боями робив замальовки. Найбільше в нього карпатських, кримських і тернопільських пейзажів, є також портрети. Цими днями персональна виставка ветерана війни Миколи Чорнобая відбувається в обласному краєзнавчому музеї.

А в обласному художньому музеї діє виставка «Радість зі сльозами на очах», присвячена 60-річчю визволення України від німецьких загарбників.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

■ *Луганськ*

Шанують козаки свою історію

На окраїні села Артема біля Сіверського Дінця археологи знайшли рештки давньої козацької фортеці. Історики вважають, що в цьому районі козаки селилися здавна, до того ж і запорозькі, і донські. Жили мирно, від ворогів своїх захищалися разом. Донині збереглися фрагменти ровів і валів навколо поселень. Під час розкопок археологи знайшли останки дорослого чоловіка і хлопчика. Вважається, що вони загинули в пожежі, котра сталася в один з набігів на фортецю. З ініціативи Товариства донських козаків Станично-Луганського району та райдержадміністрації останки були перепоховані за православним звичаєм на території містечка.

Алла АНТИПОВА.

■ *Севастополь*

Подвиг художника і громадянина

У Севастопольському художньому музеї імені М. Крошицького стартував благодійний марафон — декада літературно-музичних вечорів на честь 110-річчя від дня народження художника. Зібрані кошти передадуть його дружині — Ніні Іванівні Крошицькій для реставрації пам'ятника чоловікові.

1917 року Михайло Крошицький прийшов у тільки-но створену картинну галерею науковим співробітником, а 1939-го став її директором. Головна його заслуга в тому, що він зберіг для нащадків основні реліквії музею в роки Другої світової війни. Під бомбуваннями вивіз фонди музею з оточеного фашистами Севастополя. Цілий рік тривала напівголодна подорож Крошицького разом з цінним вантажем, упакованим у понад сто ящиків. Музейні експонати осіли в сибірському Томську, а після війни повернулися назад.

Після смерті М. Крошицького на прохання творчої інтелігенції міста Севастопольському художньому музею було присвоєно його ім'я.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

■ *Івано-Франківськ*

Співак, який уникнув зоряної хвороби,

хоча й хапає зірки з неба

Народний артист України Михайло Кривень відзначив 50-річчя. В Івано-Франківську відбувся ювілейний вечір співака. По-юнацьки стрункий, артистичний пан Михайло здатен зачарувати будь-яке серце. Тож має палких шанувальників скрізь, де йому доводилося виступати за 30 років творчої діяльності. Знаний співак і в Польщі, де кілька років працював солістом Польської національної філармонії.

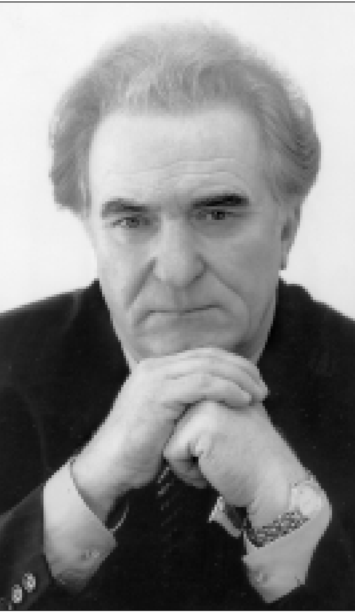
У репертуарі Михайла Кривеня народні пісні, класичні твори, сучасні естрадні композиції. Всі перлини репертуару і безмежні можливості свого голосу співак прекрасно продемонстрував на творчому ювілейному вечорі. Він ніколи не хворів на зоряну хворобу, і це чи не найбільше імпонує глядачам. Любить людей і прагне своїм талантом пробуджувати у них найкращі духовні поривання. Не випадково співаку подарували багато квітів, щоб доставити їх додому, йому довелося замовляти фіакр.

Дарина НАЗАРЧУК.

На знімку: співає Михайло Кривень.

Анатолій РАХАНСЬКИЙ: «Депутат без людей — що дерево без коріння»

ІЗ ДОСЬЄ «ГУ»

Хто є хто

РАХАНСЬКИЙ Анатолій Варфоломійович, народний депутат України трьох останніх скликань по виборчому округу № 4 (АР Крим). Народився 1939 року на Черкащині, за освітою — інженер-механік, економіст, політолог. У 1983—1994 роках обіймав посади заступника, першого заступника міністра харчової промисловості, міністра економіки та міністра зовнішніх економічних зв'язків України. Член Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, депутатської фракції «Трудова Україна».

— Анатолію Варфоломійовичу, нещодавно вас удостоєно ще одного звання — «Почесний кримчанин». Як загалом ставитеся до нагород?

— Найвищою нагородою вважаю визнання людей. А ця відзнака — за нашу спільну працю з виборцями. Саме Крим дав мені дорогу в життя, довіру й дружбу людей, це була платформа для мого громадянського, кар'єрного і політичного росту.

— Як членові ПАРЄ, вам доводилося бути на виборах у багатьох різних країнах. Що побажаєте громадянам своєї держави?

— Справді, спостерігав (у бронежилеті) за виборами в Албанії, бачив небезпечні збурення збуджених натовпів у Азербайджані, Польщі, Угорщині... Але не пам'ятаю, щоб десь було аж стільки кандидатів у Президенти. Ми багаті на прагнучих влади, і водночас не всі усвідомлюють відповідальність керманича держави. Тому побажаю землякам судити й обирати «за ділами його».

— На сесіях ПАРЄ ви виступали 105 разів із різних питань. На чому передусім акцентуєте увагу в своїх виступах?

— Востаннє виступав на ПАРЄ на тему Світової організації торгівлі. Говорив, що ми повинні ще багато зробити для утвердження гідного, рівноправного статусу нашої держави. Нас стосуються всі глобальні проблеми — і екологія, і міжнародний тероризм, і біженці, переселенці... Головне — показувати світові Україну такою, яка вона є. З дитинства досконало знаю французьку і володію кількома іншими іноземними мовами, але на ПАРЄ виступаю виключно українською мовою. Нехай люди знають, що в серці Європи є така мова й така країна.

— Із висоти 65-річчя, 45-літнього досвіду організатора виробництва, економіста, учасника й ініціатора підготовки багатьох законів України, політичного діяча, чим нині переймається найбільше?

— Не полишають думки про економічний стан країни. Особливо турбує село. Треба нарешті домогтися реального реформування аграрного сектора, виділення значних коштів із державного бюджету, щоб воскресити глибинку. А головне — віддати трударям землю, і щоб цей скарб ніхто не зміг у них видурити. Ми не повинні зопалу вступати до Світової організації торгівлі, бо ще не готові до міжнародних стандартів.

Як учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, турбуюся й цими проблемами. Разом із 38 колегами-депутатами, котрі також пройшли кола того пекла, ми створили міжфракційне об'єднання «Депутати-чорнобильці», внесли чимало поправок щодо фінансування соціального захисту цих стражденних людей наступного року. Мій постійний біль і клопіт — ветерани війни і праці.

Як мажоритарник, будую свою роботу так, щоб проекти законів ішли від людей. Так серед багатьох інших народився й закон про курорти. Саме завдяки ініціативі виборців першим містом-курортом стануть Саки. На черзі — Євпаторія, яка оздоровлює й реабілітує хворих-спинальників. Я щасливий, що вдалося врятувати від знищення профільні санаторії, зупинити їх приватизацію.

— Що є джерелом вашої працездатності?

— Зв'язок і робота з виборцями в окрузі, пріоритети якого треба бачити й знати глибинно.

— Ваше кредо?

— Бути гідним сподівань людей, депутат без виборців — що дерево без коріння.

— Насамкінець, чи вистачає часу для родини, захоплень?

— Катастрофічно не встигаю в особистих справах, але до рідних, близьких і друзів намагаюся бути найтурботливішим. І водночас дочитати в оригіналі (бодай у літаках) улюблені французькі романи, підтримати спортивну форму досі завзятого бігуна й футболіста-першорозрядника, дотанцювати, доспівати, дописати найзаповітніше.

Віктор ХОМЕНКО.

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Потрібні зміни

Сьогодні Центральна виборча комісія повинна оголосити ім'я переможця першого туру президентських виборів. Хоча воно й відоме: адже обидва Віктори — Ющенко і Янукович — набагато відірвалися від своїх конкурентів після підрахунку 97,67 відсотка виборчих бюлетенів. Однак головна інтрига — хто з якої позиції стартуватиме у другому турі. Наразі, коли пишуться ці рядки, ця інформація усе ще залишалася в таємниці. Зрозуміло, президентські перегони відсунули на задній план решту подій. А тому спробуємо не тільки проаналізувати характер передвиборних перегонів, а й зрозуміти те, що сталося 31 жовтня.

Прелюдія

Задовго до дня голосування було зрозуміло: основна боротьба розгорнеться між провладним і опозиційним кандидатами — Віктором Ющенком та Віктором Януковичем. Обидві команди доклали чимало зусиль (і вони цього не приховували), щоб досягнути позитивного результату вже у першому турі виборів. Саме тому, на думку політологів, фінішний спурт обох кандидатів проходив за логікою другого туру. На стіл були викладені майже усі козирні карти. З боку чинного прем'єра такими «козирями» стали не тільки виплати надбавок до пенсій, а й обіцянка встановити в Україні «двомовність» та подвійне громадянство. Віктор Ющенко, у свою чергу, оприлюднив проект своїх перших указів, а також пообіцяв сформувати уряд народної довіри і окреслив коло політичних сил, з якими збирається співпрацювати.

Не будемо, щоправда, зупинятися на «брудних» технологіях, якими користалися команди усіх, майже без винятку, кандидатів. Однак зауважимо: інколи здавалося, що провокаціям не буде меж. Крім того, постійно мусувалося про силове протистояння влади й опозиції. Навіть говорилося про те, що 23 жовтня біля стін ЦВК відбулася його репетиція. На щастя, сумні прогнози не збулися.

Апогей

31 жовтня відкрилися виборчі дільниці і стало зрозуміло: наші співгромадяни свою долю виберуть самі. Явка була досить високою, попри незрозумілі маніпуляції з виборчими списками. Ще за кілька днів до виборів жителі багатьох міст і сіл з подивом знаходили запрошення прийти на вибори, де були перекручені прізвища, імена. У деяких населених пунктах пропадали навіть будинки. Не будемо стверджувати про злий умисел, але надто багато фактів, щоб думати про інше. Щоправда, треба віддати належне не тільки нашим співвітчизникам, які все-таки зуміли відстояти свої права, а й судам, що стали на захист прав громадян: майже 45 тисяч виборців звернулися зі скаргами на неправильне оформлення їхніх даних. До речі, чимало політологів вважають те, що відбувалося, маніпулятивною технологією, спрямованою якщо не на перемогу одного з кандидатів у першому турі, то, напевне, на зрив виборчого процесу.

Ще один урок першого туру виборів — маніпуляції соціологічними службами. Як відомо, був утворений консорціум для проведення екзит-полу (опитування на виході з дільниць виборців). Під час попередніх виборів ці служби добре зарекомендували себе, встановлюючи результати на рівні статистичної помилки. Цього разу підсумки опитувань відрізнялися навіть у тих, хто входив у консорціум. І досить істотно.

Скажімо, опитування, проведене Київським міжнародним інститутом соціології та Центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, зафіксувало істотну перевагу Віктора Ющенка. Опитування відбувалося анонімним методом. Натомість «Соціс» і «Соціальний моніторинг», чиї співробітники проводили інтерв'ю, оприлюднили цифри переваги Віктора Януковича. Керівник «Соцісу» Микола Чурилов так і не зміг відповісти журналістам у післявиборну ніч, чому результати опитування, оприлюднені о 20-й годині, істотно відрізнялися від результатів, оголошених майже опівночі. Як стало відомо, і «Соціс», і «Соціальний моніторинг» заявили про вихід з консорціуму і відмовилися брати участь у подальшому «екзит-полі». Щоправда, пан Чурилов пізніше надіслав листа, в якому пояснив причини появи таких розбіжностей і визнав, що його колеги були точнішими під час опрацювання даних. Отож не дивно, що й Центральна виборча комісія стала заручником політичної битви. Усіх здивувало, щоб не сказати більше, її мовчання після того, як розрив між провладним та опозиційним кандидатом став стрімко скорочуватися і наблизився до «небезпечної» межі. 0,66 відсотка дали можливість провладним телевізійним каналам фактично спекулювати цією цифрою, навіть попри відсутність остаточних результатів. Щоправда, голова ЦВК Сергій Ківалов звинуватив у «проколі» головного комп'ютерщика свого відомства. Може, й так.

Фініш

Зрозуміло, обидва кандидати прагнутимуть відмобілізувати максимальну кількість своїх прихильників. Однак, схоже, провладний кандидат втрачає свою головну перевагу — адміністративний ресурс. Ті дані, які оприлюднює останнім часом штаб його опонента, свідчать про «витік» інформації з місцевих адміністрацій. А це може означати лише одне: місцеві керівники, у тому числі зі східних областей, наводять мости з опонентами нинішньої влади. Окрім того, прихильники інших кандидатів, за винятком комуністів, найімовірніше, підтримають кандидатуру опозиційного кандидата.

Отож напрошується висновок: громадяни України прагнуть змін. Передусім на політичному олімпі. Змін якісних, у тому числі в соціально-економічній сфері. Чи готові обидва претенденти запропонувати таку модель перетворень? Наразі відповіді ми не отримали. Можливо, це з'ясується під час теледебатів. Адже штаб провладного кандидата категорично не заперечує такої можливості. Проте перші висновки можна буде зробити лише 22 листопада.

Володимир КОРОЛЮК.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Людей ще не відселили

У селі Приморське Василівського району Запорізької області раптово зсунувся грунт на одній із вулиць. Зазнали пошкоджень шість будинків, один геть розвалився. Тоді терміново прибула комісія і постановила: відселити мешканців цих будинків — усього 18 осіб. Для цього виділили 55 тисяч гривень з обласного бюджету і 5 тисяч — з Василівського районного.

Трагедія сталася півтора місяця тому. Та голова сільської ради Станіслав Векліч лише розводить руками. На рахунок сільради кошти ще не надходили. Не захотів голова зустрічатися з людьми, які постраждали від стихійного лиха, мовляв, соромно їм в очі дивитися.

У небезпечній зоні майже нічого не змінилося. Хіба що рівчак, у який звалилася одна з хат, побільшав та тріщин на землі додалося. За словами мешканців, вода напирає згори. Затоплені шахти гірничо-збагачувального комбінату, що поблизу в Степногірську, сприяють підняттю грунтових вод. Зсув грунту триває. Люди занепокоєні. Будівлю Михайла Щербаня, приміром, оцінили трохи більше як у 10 тисяч гривень, декому визначено до 6 тисяч, а за найгіршу хату в селі просять 17—18. Придбати житло в іншому селі теж неможливо. Воно має бути на балансі сільської ради.

***P. S.* За словами начальника бюджетного відділу Василівської районної держадміністрації Людмили Величко, 31 жовтня гроші на відселення людей із небезпечної зони надійшли. Тепер головне — розпорядитися ними без зволікань.**

Олександр ВОРОТІЛОВ.

На знімку: тут колись стояла хата В. Лисиці.

Легенди Бруклінського мосту

ВАЛІЗА ВРАЖЕНЬ

Бруклінський міст (на знімку) більш як століття з'єднує острови Манхеттен та Лонг-Айленд. Саме завдяки цій споруді 1898 року відбулося «весілля», де «нареченим» був Нью-Йорк, а майже силоміць виданою «нареченою» — місто Бруклін, що у такий спосіб став складовою частиною мегаполісу.

Кажуть, мости — німі свідки історії. Але якби вони могли говорити, ось що розповіли би, приміром, один з найкрасивіших і найстаріших мостів Нью-Йорка.

...Одного разу молода жінка, не витримавши випробування нещасливим коханням, піднялася на самий верх головної опори і кинулася в Іст-Рівер. Відбувалося це на початку XX століття. А оскільки в моді тоді були широкі спідниці, вбрання зіграло роль парашута, і жінка не потонула. Її підібрали рятувальники, а наступного ранку всі нью-йоркські газети сповістили про цей відчайдушний вчинок і його щасливий кінець. Та на рішучу леді очікував ще один подарунок долі. До лікарні, куди її привезли, прийшов молодий чоловік, який, вражений вчинком жінки, запропонував їй свої руку і серце.

А ще Бруклінським мостом 11 вересня 2001 року бігли десятки тисяч людей, рятуючись від пожежі, що виникла у Всесвітньому торговельному центрі. І як тут не згадати рядки з вірша Володимира Маяковського, написані ним майже вісімдесят років тому: «Если придет окончание света, Планету хаос разделает в лоск, И только один останется этот Над пылью гибели вздыбленный мост...»

Поліна СЕРЬОДКІНА.

Фото автора.

А може, і справді у всьому «винна» кукурудза?

Уживання кукурудзи в їжу сприяє довголіттю. У цьому переконаний директор Інституту проблем довголіття Бама-Яоського автономного повіту Гуанси-Чжуанського автономного району (Південно-Західний Китай) Чень Цзиньчао.

Виступаючи на першому форумі з питань довголіття, що відбувся в місті Жугао (південно-східна провінція Цзянсу), і другому китайському фестивалі довгожителів, він зазначив, що кукурудзяна каша, олія, боби і свіжі овочі є основною їжею в Бама-Яоському автономному повіті. А мешканцям цього регіону є чим похвалитися: міста Бама-Яоського повіту, а також Жугао і Чжунсян (центральна провінція Хубей) офіційно визнані в Китаї містами довгожителів. Тут на кожні 100 тисяч громадян припадає більше семи довгожителів. Лише в півторамільйонному Жугао живе 209 громадян віком понад 100 років (за цим показником Жугао — безперечний лідер у Китаї!), у Чжунсяні — 71 особа, в Бама-Яоському автономному повіті — 78 чоловік. І у всіх «колисках» довгожителів у світі основним харчовим продуктом є саме кукурудза, стверджує Чень Цзиньчао.

Фото автора.

Голова Китайського товариства престарілих Чжан Веньфань трохи ширше дивиться на проблему. На його думку, серед причин довголіття варто назвати сприятливі природні умови, здоровий спосіб життя і, звичайно, давні традиції поваги до літніх людей.

Хоч би як там було, в Китаї нараховується 17875 довгожителів, що відзначили 100-літній ювілей. Примітно, що більшість місць на планеті, де число довгожителів перевищує середньостатистичне, розташовані в холодних, віддалених районах — найчастіше гірських. Китайське місто Жугао є на цьому тлі абсолютно унікальним, оскільки розташоване на рівнині, в економічно розвиненій провінції Цзянсу, неподалік від Шанхая. Після 2002 року, коли в Жугао відбувся перший китайський фестиваль довгожителів, сюди почали вчащати вчені з-за кордону. Але поки що місто зберігає свій секрет довголіття. А може, і справді у всьому «винна» кукурудза?

Ольга ТАНАСІЙЧУК, спеціально для «ГУ».

Шанхай.

На знімку: 97-річний мешканець міста Жугао здоровий і бадьорий духом. У його руках лоза слухняно перетворюється на корзину.

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

«Фаусти»... із «Сумиобленерго»

Уже наступного дня після публікації статті Івана Ілляша «На кривій не об'їхали» («ГУ» за 21.03.03) телефони автора і власкора на Сумщині Владислава Жмуркова «почервоніли» від дзвінків. «Невже серед нас й досі є такі «душевні» люди?» — запитували читачі. Коротко нагадаємо історію, викладену у згаданій публікації, «герої» якої навряд чи заслуговують доброго слова...
Одна біда, як відомо, завжди ходить в обнімку з іншою. На сім'ю Мартиненків, 45-річний глава якої Сергій Петрович через «букет» чорнобильських болячок упродовж майже десяти років (!) жодного разу так і не заснув (про це був окремий матеріал), п'ять років тому звалилося ще одне горе.

1999-го в Миколаївці ховали Дмитра Мартиновича. Серед прибулих попрощатися з шановним довгожителем було й подружжя Мартиненків із Сум. Дев'ятирічний син Вадим відпросився з двоюрідними братами на річку. Хвилин за двадцять хлопці повернулися без Мартиненка.

— Там... Там Вадика струмом убило, — сказав крізь сльози один із братів...

І це була майже правда. Тіло хлопчини, пронизаного струмом у 10 тисяч вольт, без будь-яких ознаків життя, рідні знайшли на дні шахти відкритої (!) трансформаторної підстанції. Вижив третьокласник лише завдяки титанічним зусиллям медпрацівників Володимира Пелиха, Івана Лукашова та Наталі Макогон, які й на секунду не полишали Вадика впродовж перших п'яти діб його перебування в реанімації. Потім була обласна клінічна лікарня, де за три місяці хлопчина переніс сім операцій. Дитина лишилася інвалідом.

Десятки незнайомих людей у ті тяжкі дні морально й матеріально підтримували сім'ю Мартиненків.

Список благодійників був великий, але не було в ньому тих, хто першим мав прийти на допомогу. Не було енергетиків...

Понад два роки, пройшовши через чотири суди від районного до апеляційного Сумської області, що рівнозначно семи колам пекла, домагалася сім'я Мартиненків справедливості: відшкодування винуватцем трагедії — ВАТ «Сумиобленерго» — матеріальної та моральної шкоди. Єдиним, хто вчинив по справедливості, був суддя місцевого суду Шершак, який практично цілком задовольнив позов потерпілої родини.

На знак протесту керівництво ВАТ апелює до апеляційного суду Сумської області. Колегія суддів під головуванням Рибалки на третину зменшує компенсаційну суму, а заодно піддає сумніву факт, що родина смертельно травмованої дитини витрачалася на його харчування й скасовує рішення першої судової інстанції в частині компенсації коштів на додаткове харчування.

Мати Вадима — Лариса Іванівна, виснажена дворічними ходіннями судовими інстанціями, всупереч «гуманному» вердикту сумської Феміди зі своїм горем пішла на прийом до нового голови правління ВАТ «Сумиобленерго» Геннадія Зайкова (попередник на той час уже пішов у відставку. — **Авт.**). У жіночому серці жевріла надія, що новий начальник зрозуміє біль і відчай матері.

— Під час першої зустрічі Геннадій Володимирович був такий люб'язний зі мною, що я було повірила в його щирість й доброту, — розповідає Лариса Мартиненко. —І санаторну путівку до Євпаторії пообіцяв негайно надати Вадику, і договір на компенсацію додаткового харчування, заявлену в судовому позові, готовий був укласти добровільно й без жодних зволікань.

Лариса Іванівна летіла додому, мов на крилах. Та радість була недовгою. Під час другого візиту, як розповідає жінка, вона все зрозуміла.

Геннадій Володимирович мені сказав:

— Я особисто переглянув вашу справу. Путівку вашому синові, так і бути, надамо. І все.

Мартиненко вкотре розпочинає похід по семи пекельних колах. Лише на збирання медичних висновків про болячки сина-інваліда згаяла близько двох місяців. На основі наявних діагнозів компетентна медична комісія безапеляційно зробила висновок, що Вадиму вкрай потрібне посилене харчування.

На черговому засіданні п'ятого (!) суду представник відповідача для підтвердження висновків лікарів почав вимагати... проведення судово-медичної експертизи. Як з'ясувалося, на «благодійний» грунт потрапила ця заява. Більш як два(!) місяці експерти із Сумського обласного бюро судово-медичної експертизи билися над розв'язанням харчового «ребуса» для безрукого хлопчика. І «начаклували» за «повною» програмою. Звідкись з'явилися «нормативи посиленого харчування», але нагодувати ними можна хіба що... птаха, та й то не кожного.

Від часу трагедії, до якої призвела злочинна недбалість дядьків-енергетиків з ВАТ «Сумиобленерго», минуло п'ять років. Чотирнадцятирічний Вадим Мартиненко вчиться у дев'ятому класі, як і раніше, набирається натхнення у виліплених власноруч пластилінових фігурках і вірить у справедливість...

Владислав ЖМУРКОВ,
Іван ІЛЛЯШ.

Суми.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

НЕ МАЄ ТОЙ, ХТО НІЧОГО НЕ РОБИТЬ

ОСОБИСТОСТІ

Микита Хрущов обіцяв побудувати комунізм у Радянському Союзі за двадцять років. Леонідові Кучеренку вдалося це зробити швидше, щоправда, лише в окремо взятому господарстві. Люди, які у нього працюють, уже нині можуть жити за основними принципами утопічного суспільства.

Неперспективне село стало зразковим

Вони мають добре оплачувану роботу (гроші Кучеренко поки що не скасував, хоча на території господарства можна обходитися і без них), триразове харчування, майже безплатне добре облаштоване житло і, що для Кіровоградщини є справжнім дивом, цілорічне централізоване гаряче водопостачання...

«Коли я чую, що в Україні — важкі часи, мені стає смішно й сумно. У нас, на мою думку, дві біди —розучилися працювати і багато крадуть. Останнє стосується керівників. Вони чомусь забувають, що нагарбаних багатств на той світ із собою не заберуть.

За радянських часів Леонід Семенович Кучеренко працював головним інженером Південного гірничо-збагачувального комбінату. Потім доля закинула за Урал, в Удмуртію. Там під час горбачовської перебудови він заснував кооперативне об'єднання «Дорожник», яке будувало автомобільні дороги в російському нечорнозем'ї. Зароблені гроші і стали стартовим капіталом для нового етапу його трудової діяльності.

— Я приїхав у відпустку на Батьківщину — в Кривий Ріг, — розповідає Леонід Семенович, — зайшов до знайомих у «Кривбасгеологію», попросив виділити мені для розробки гранітний кар'єр. Такий кар'єр знайшовся в Долинському районі Кіровоградської області біля вимираючого села Никифорівки. Уклали договір, оплатили геологічну розвідку, Москва затвердила документи і передала родовище нашому удмуртському об'єднанню. Спочатку я бував на кар'єрі лише наїздами, а під старість вирішив поселитися в Никифорівці назовсім.

На нове місце проживання Леонід Кучеренко прибув не з порожніми руками. Він привіз понад триста (!) вагонів техніки, будматеріалів, нафтопродуктів та іншого скарбу... І для Никифорівки розпочалося нове життя.

1991 року Никифорівка потрапила до розряду так званих неперспективних сіл. У ній було кілька напівзруйнованих хатин, у яких доживали свій вік

кілька десятків пенсіонерів. Не було навіть світла...

— Голова райвиконкому запропонував мені взяти під опіку це село разом із колгоспом «Шлях до комунізму». Я погодився. Із робітниками, що працювали на кар'єрі, ми організували колгосп імені Давидова. Чому Давидова? Тут поряд розташовано чудовий парк його імені, от ми і вирішили прив'язатися до місцевості...

Облаштування розпочалося кардинальними методами. За вказівкою Кучеренка Никифорівку бульдозерами повністю зрівняли з землею і на її місці почали будувати нове селище за кращими європейськими зразками. Провели лінію електропередач, проклали 16 кілометрів асфальтівки, просвердлили свердловини для водопостачання, збудували водогін та каналізацію, котельню. Звели сучасне комфортне житло: два 18-квартирні будинки, вісім окремих котеджів, простору їдальню, пекарню, млин, олійний цех, майстерню з великим верстатним парком, комплекс споруд для утримання худоби, зерносклади, зерноочисний комплекс, склад для мінеральних добрив, ангари для сільгосптехніки і навіть дві електростанції. Все зроблено менш як за десять років і за власні кошти.

Виростили на селі ледаря

У господарстві Кучеренка, основу якого становлять гранітний кар'єр та 1400 гектарів землі, працює лише 30 чоловік. Більше, переконаний він, не потрібно. Хоча для обробітку такої площі за радянськими колгоспними мірками потрібно вісімдесят селян.

— У нас протягом сімдесятилітньої історії на селі виховували ледаря, — каже Леонід Семенович. —Скажімо, є у мене шофер. Скільки він може працювати безпосередньо за своєю спеціальністю? Два-три місяці на рік. Посівна, збирання врожаю, поточний ремонт. Далі що? А їсти хочеться цілий рік, і сім'ю у щось одягнути треба. Тож я роблю ставку на висококваліфікованих працівників, котрі володіють багатьма професіями. Той само шофер має вміти працювати і на екскаваторі, і на бульдозері, бурильником, каменотесом тощо. За таким принципом у мене й побудована організація праці. Під час польових робіт люди працюють на землі, потім — на кар'єрі, коли робити взагалі нема чого, я за рахунок господарства відправляю їх на курси підвищення кваліфікації до міста...

Останнє розбещення селян сталося, на думку Леоніда Кучеренка, вже у наші часи, за впровадження так званої земельної реформи.

— Розпаювання землі й роздача її селянам були величезною помилкою. Я розумію, що колгоспи себе віджили і їх треба було якось реорганізовувати. Однак чому землю роздали лише селянам? У місті хіба не люди живуть, хіба не українці? А земля — це головне надбання всього українського народу. Що ми тепер маємо в результаті земельної реформи? Селяни взагалі перестали працювати на землі. Вони її комусь віддали, а самі п'ють горілку, поки хтось за них обробляє цю землю, засіває, збирає врожай, і отримують за це прибуток. Це негарно... Вважаю, необхідно було всю землю забрати до державного фонду й віддавати її в оренду тим людям, які безпосередньо будуть на ній працювати, а прибутки від оренди вкладати в сільську інфраструктуру, будівництво переробних підприємств, створення нових робочих місць...

У Леоніда Семеновича заздрісників чимало. Свого часу знайшлися «доброзичливці», які умовили декого із членів господарства відсудити свою частку землі, навіть підрахували, що коштуватиме пай понад 700 тисяч гривень. Пережити довелося багато: пройти весь ланцюжок вітчизняного судочинства аж до Верховного Суду. Суди Кучеренко виграв, але щоб у подальшому бути спокійним і уникнути можливості роздрібнення господарства, він написав заяву до райдержадміністрації. Його землю забрали до державного фонду, а після цього взяв її назад уже як орендар. На 49 років. Подібна історія була із п'ятьма ставками, викопаними ним у практично безводній місцевості, та пасовиськами. Тепер платити за оренду доводиться в десять разів більше, однак працювати стало вільніше.

«... Лише не заважали б»

У мене в господарстві за тринадцять років його існування побували всі керівники області. Коли треба досягнення якісь показати, зразу везуть до Кучеренка. І коли мене запитують, чим можуть допомогти, я прошу лише про одне: щоб не заважали...

Справді, від державної влади поки що керівник господарства, окрім головного болю, нічого не отримував. Хоча б такий приклад.

— Десь років через десять після заснування господарства «наїхали» на мене прокуратура і податківці. Причина: в мене люди не платять за житло і безплатно харчуються. Отже, вважали вони, члени мого господарства отримують неоподаткований прибуток. Але де ж логіка? Ці блага мають за рахунок чистого прибутку господарства, з якого вже заплачено всі податки. Виходить, люди мають платити їх ще раз? За що питається? Якщо я від щирого серця пригостив вас обідом, ви маєте написати декларацію і заплатити за нього податок? Нісенітниця!

Клановість із знаком плюс

Нині господарство ТОВ «Компанія Кучеренко» є зразковим за всіма показниками. Його рентабельність становить 60—70 відсотків, доходи — 5—7 мільйонів гривень щороку. Досягти цього вдалося тяжкою працею. Тривалий час єдиною пільгою для працівників була праця по 12 годин на добу без вихідних. Тепер уже мають восьмигодинний робочий день та вихідний у неділю. А ще — пристойну заробітну плату: чоловіки — понад тисячу гривень на місяць, жінки, які в основному працюють у підсобному господарстві, — до 400 гривень.

Господарство постійно оновлюється. Уже майже завершено будівництво цегляного заводу, в Італії закуплено обладнання для обробки гранітів, з яких виготовлятимуть пам'ятники, плитку, брущатку тощо. На нових працівників чекають дев'ять квартир у щойно спорудженому будинку. Однак основну ставку керівник господарства робить на підростаюче покоління.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

На знімках: Леонід Семенович Кучеренко; такий вигляд нині має Никифорівка; кілька років тому на цьому місці був голий степ.

«Нехай буде розумно витрачено зле зібране»

Не знаю вже, як пояснити, але, немов у відповідь на бажання поїхати до Пелагіївської церкви, відразу пролунав телефонний дзвінок.

— Кондратьєв Михайло Іванович, — назвав себе співрозмовник.

— Хочу запросити вас на екскурсію до Пелагіївки. Там знаходяться унікальний храм і жіночий монастир.

Випадкова поїздка

Річ у тім, що Михайло Іванович очолює громадську раду з надання допомоги монастирю і храму. Розпочав це рік тому і перетворив на справу цілого життя. Його радує будь-яка увага та інтерес до храму. Уже телефоном, захлинаючись, розповідає про все — історію створення і будівництва церкви, сьогодення і проблеми.

— Спочатку, коли я вперше побачив цей храм, мене, як будівельника, вразила його архітектура, — каже Михайло Кондратьєв. — Нагадує храм Василя Блаженного в Москві. Але Пелагіївська чи, точніше, Свято-Михайлівська церква, дещо вишуканіша, затишніша. Інше відчуття виникло, коли ступив на поріг. Не можу точно передати, але щось у душі просвітліло й стрепенулося. Втім, краще все самому побачити й відчути.

Дістатися до монастиря нелегко. Автобуси туди не ходять. А донедавна і на машині можна було заблудитися. Ані табличок, ані покажчиків. Кілька місяців тому встановили покажчик, відремонтували дорогу. Допомогли добрі люди. Може, й автобус колись пустять.

Поки що їдемо в мікроавтобусі, «організованому» Михайлом Івановичем. Від Миколаєва — 130 кілометрів, майже на межі з Кіровоградською областю.

Хресна хода з нагоди свята преподобної Пелагії.

Чудеса минулого

За вікном автобуса похмуро, мрячить дощик. Але ген крізь хмари видніє сонячне «віконце».

— Там і монастир, — каже сусідка.

Під'їжджаємо. Чарівна картина. Посередині степу, над річкою Інгул, височіє чудовий 50-метровий храм. Блакитні бані зливаються з небом, і від того виникає відчуття піднесеності й легкості самої споруди.

— Можливо, благодатна дія цього місця на людей пояснюється тим, що високими були задуми будівельників, — розповідає місцевий краєзнавець Володимир Швець. 1896 року церкву заклали брати Андрій і Михайло Дуриліни у пам'ять про трагічну смерть своєї матері Пелагії. Підготовка до будівництва почалася заздалегідь. У великих ямах, оббитих дошками, впродовж п'яти років витримували вапно для будівельного розчину. Додавали в ями кості тварин, а під час будівництва — свинцевий порошок. Для виробництва цегли збудували спеціальний заводик. Цеглу виготовляли з місцевої високоякісної глини.

Архітектора запросили з Німеччини, художники і муляри були з Москви. Залізну огорожу і вікна, хрести робили на власному заводі Дуриліних у Житомирі. А кахляний іконостас замовили в німецької фірми «Мейсон».

На 12 банях установили хресті, в які вмонтували дзеркала. Коли сходило сонце, здавалося, що сяє вся церква. Ще було 12 дзвонів загальною вагою більш як три тонни. Залунали вони в день відкриття храму — 19 серпня 1904 року на честь святого архістратига Михаїла. А замовкли дзвони 1930 року.

Тоді в атеїстичному пориві активісти викинули зі склепу прах похованої родини Дуриліних, забрали цінності, а більш як 200 ікон спалили за селом. З тканих ікон і корогов пошили мішки для збереження зерна. А саму церкву перетворили на склад зерна й поставили там крупорушку. Кажуть, місцевий селянин Дмитро Остапенко хотів закопати прах покійних і поплатився за це тавром «ворог народу».

А ще розповідають, що коли змусили знімати хресті з бань, 11 зняли легко. До речі, за кожен знятий хрест платили 30 трудоднів. А от 12-й хрест так ніхто і не зняв, не піддався він. Хіба не чудо?

У Свято-Михайлівському храмі.

...і сьогодення

Дванадцять років тому храм передали Українській православній церкві. Завдяки трудам архієпископа Миколаївського і Вознесенського Пітирима, у квітні 1994 року відбулося перше богослужіння. Два місяці по тому було створено жіночий монастир. А у 1996-му Свято-Михайлівський храм прийняв перших черниць.

Ікона Володимирської Божої Матері.

— Коли ступила на поріг храму, побачила лише зграї голубів та горобців. Скрізь пилюга, розруха, запустіння, — розповідає матушка Серафима.

Сьогодні в монастирі несуть службу черниці і послушниці. День починається о пів на п'яту ранку з молитви, аж до вечора — молитви і праця. Є присадибне господарство, пасіка, город, сад, череда корів. І всім заправляють кілька жінок, які присвятили себе служінню Богу.

Напевно, ніколи не осягнути нам, грішним, що рухає ними, як можна відмовитися від мирських благ. Нехай і це залишається нерозгаданим, принаймні для мене, чудом.

Ще одну чудесну історію почула я про преподобну Пелагію, на честь якої названо один із бокових вівтарів. Чому чудесну? Та тому що історія давня, а суть її аж надто сучасна.

Отож, жила собі в Антіохії Пелагія. Була вона справді красунею, але легковажною і розпусною. Зустрів її якось відомий своєю мудрістю єпископ Нонн. Не засудив він Пелагію, а тільки ревно молився за неї. Коли Нонн відправляв літургію, до храму зайшла Пелагія. Богослужіння і проповідь Нонна так приголомшили її, що вона жахнулася свого гріхшого життя й відмовилася від нього. Майно принесла єпископу. А той роздав його бідним, кажучи: «Нехай буде розумно витрачено зле зібране».

Багато чудес зберігає Свято-Михайлівська церква. Рік тому почала мироточити ікона Владимирської Божої Матері. За словами матушки Серафими, сталося це в неділю. Ікона геть ніби вкрилася росою. Цього року ікона мироточила перед святом ікони Божої Матері Владимирської і на Великдень. У 1998 році послушник із Києво-Печерської лаври подарував монастирю ікону «Життєдайне джерело». А через якийсь час ікона почала самооновлюватися. Теж чудо.

Сьогодні храм відновлюють. Силами єпархії, парафіян, підприємств області відремонтовано покрівлю, дзвіницю, добудовують монастирську огорожу, келії для сестер, готель для прочан. Дуже допомагає громадська рада. Михайло Іванович раз у раз «смикає» керівників великих підприємств. Ті не відмовляють. Здається, храм засяє на сонці так само, як сяяв сто років тому. Адже поготів має бути «розумно витрачене» зібране усією громадою.

Олена ІВАШКО.
Миколаївська область.

Мистецтво тиражувати харизму

ДИКТАТУРА МОДИ

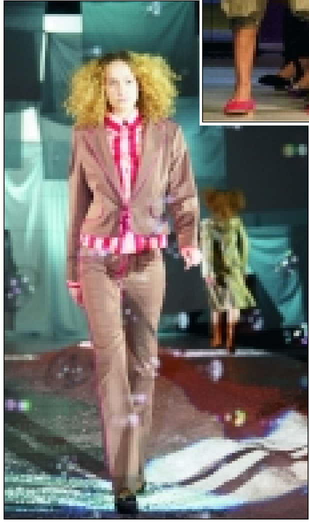
Український тиждень прет-а-порте «Сезони моди» вже восьмий рік згуртовує вітчизняних дизайнерів навколо «ідеї фікс»: довести всьому світові три очевидні речі. По-перше, що одяг, створений ними, — не гірший за дорогезні витвори європейських модельєрів, а то й кращий за якістю та креативністю. По-друге, що з боку відвідувачів бутиків і публічних людей геть не патріотично хизуватися сукнями від Армані та Гальяно, коли буквально поруч працює ціла плеяда наших талановитих модельєрів і вже доволі розкручених брендів. І нарешті, по-третє, що індустрія моди в Україні — одна з найперспективніших і найприбутковіших сфер для капіталовкладень.

Культ власного

Щодо першого постулату ніхто не сумнівається. І жодного з більш як п'ятнадцяти тисяч гостей тижня прет-а-порте переконувати в цьому не довелося. Адже, хоч і з різними матеріальними можливостями (в сенсі використаних тканин) та потенціалом, кожен із 27 учасників «Сезонів» — професіонал і фанат дизайнерської справи.

Про патріотизм в одязі сперечатися марно: тут кожен враховує свої уподобання, амбіції і товщину гаманця. Хоча вдягати українське нині не менш модно, ніж жити «вільно й мобільно». Провідні канали телебачення культивують в аудиторії інтерес до нових колекцій і запрошують молодих дизайнерів працювати до себе стилістами. А глянцеві видання залюбки тиражують на своїх сторінках образи, створені старожилами «Сезонів» — Віктором Анісімовим, Лілією Пустовіт, Олександром Гапчуком, Роксолоною Богуцькою, Олексієм Залевським, тандемом Земськова—Ворожбит. Тож імена й «фішки» топової десятки модельєрів знають навіть зовсім далекі від модної індустрії громадяни.

Про розквіт у бізнесі казати зарано, хоча процес під назвою «українська модна індустрія» набирає обертів. Поки що не всім, навіть відомим, дизайнерам вдалося поставити справу на широку прибуткову ногу: тобто продавати не лише якісний одяг, а й марку, ім'я або харизму, як вважає В. Анісімов. Натомість на модну арену вийшли великі текстильні підприємства («Тикаферлюкс», інші): віднині вони воліють не лише співробітничати з модельєрами й надавати їм свої матеріали, а й самі диктувати стиль, визначати модні тенденції майбутнього сезону, а отже, й попит на їхню продукцію.

З колекції О. Залевського.

Справжнім прет-а-порте радують і серйозні фірми, котрі шиють не поодинокі майже кутюрні витвори мистецтва, а якісний, актуальний і носійний одяг. Наприклад, після півторарічної відсутності з цікавою колекцією і масою ідей у «Сезони» повернулася Олена Голець з «Dolce Donna». А «Столичний» продовжує підтримувати молодих талановитих дизайнерів («Троянда пустелі» — вже друга колекція Юрія Вариводи, створена «під патронатом» торгової марки), а також тиражувати їхні ідеї для своїх клієнтів.

З колекції О. Каравай.

Сезонні обНОВки

Їх неміряно! Нинішній тиждень моди — вперше! — надав шанс пробитися на модний олімп одразу одинадцяти дебютантам. Із них тільки п'ятеро були заявлені як «нові імена»: Алла Рашевська (в її міні-колекції «Тартюффо» дівчата були схожі на вишукані білі... тістечка), Олена Охрименко (зробила сміливу суміш із класики й авангарду під назвою «Ірі-мі»), Тетяна Борзова (її молодіжний одяг — єдина данина міні в майбутньому сезоні). Та найбільше запам'яталася колекція «Адаптація» від Володимира Подоляна: завдяки унікальному крою одяг наче пристосовувався до сучасної цивілізації, а не до свого володаря. А також — Марини Муляр, котра вразила оригінальною етнічною колекцією і нагадала прекрасній статі, що ми — пані й панночки, а в наших прабабусь-модниць були ідеї, котрі варто запозичити для свого гардеробу.

З колекції В. Анісімова.

З великими колекціями вперше виступили три Наталі — Глазкова, Руден та Цуман, а також Тетяна Іващенко, Олена Олійник і тандем Островерхова—Завадський.

Новими на «Сезонах», проте вже відомими в модній індустрії стали імена дуету Наталі Соболевої та Людмили Вронської. Своє захоплення Сходом і заклик до екології душі й одягу знову продемонстрував Андре Тан.

Колекція образів на весну

Тепер найприємніше. ВОНА повертається! Світла й витончена, трішечки замріяна й утаємничена, проте успішна й самодостатня — справжня ЖІНКА. Наступної весни й літа у водоспаді мережив і рюшів, шовків і шифонів вона буде схожа на розкішну тендітну троянду. Або яскрава й емоційна — у веселій блузці та пишній картатій чи смугастій спідничці за коліна вона випромінюватиме радість і свіжість. Упізнали? Так, пануватиме мода шістдесятих. Проте про модні тенденції на весну й літо ми поговоримо не тепер. А тільки-но сніг розтане...

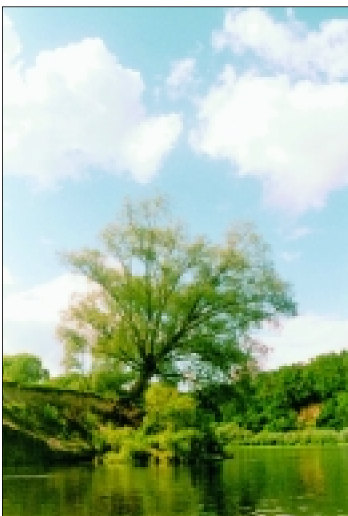
Юлія ПОТАПЕНКО.
Фото Світлани ГОРОБЕЦЬ.

І про сумне

На тридцять другому році життя помер відомий український дизайнер Олександр Моняк. Згорів за кілька місяців, до останнього сподіваючись таки перемогти невиліковну хворобу. Протягом останніх п'яти років Саша щосезону брав участь в українському тижні прет-а-порте, дивуючи столичних модників надзвичайно світлими й життєрадісними колекціями. Його бракуватиме...

НавколоЕколо

Річки для нас і майбутнього...

Які асоціації виникають у вас при слові «річка»? Звичайно, літо, затишна галявина, чиста прозора вода, багаття, намет, добра компанія. На жаль, чистих річок та затишних галявин залишається дедалі менше.

У Києві відбувся семінар-презентація проектів програми малих грантів «Збережи свою річку», здійснених громадськими організаціями — членами Української річкової мережі. Ця програма впроваджувалася за підтримки Міністерства сільського господарства, природи та якості харчових продуктів Королівства Нідерландів.

Сергій ГЛАДКЕВИЧ.
Фото автора.

СУСПІЛЬСТВО

Інвалід війни може одержати житло через 109 років, якщо дарницькі чиновники нехтуватимуть законом

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Василь Овдієнко сорок років відпрацював водієм першого класу. І хоч йому вже 78-й, кермо старенького «Москвича» тримає міцно.

Випало і на його долю воєнне лихоліття. Призвали на строкову службу в 1944 році, гадав, визволятиме рідний край від німецьких окупантів, а його відправили на Далекий Схід — воювати з Японією. У 1945-му був поранений, внаслідок чого отримав інвалідність, відслужив 6,5 року, а після війни осів у Києві.

Квартиру, в якій проживає й нині, отримав ще у 1972 році. Та з того часу сталися зміни: померла дружина, Василь Федорович одружився вдруге. Діти підросли, одружилися, на старшого сина переписали одну кімнату, згодом він її продав, прийшли інші люди і стала квартира комунальною: дві кімнати займали вони з дружиною, третя була чужа.

— Власники третини квартири хоч і змінювалися, але всі були спокійні, миролюбні люди, — каже Василь Федорович, — аж доки в 2000 році не поселився новий мешканець. Чоловік, якого через пиятику покинула дружина, ніде не працював, любив залізти і в каструлю, і в холодильник — адже кухня у нас спільна. Але й це не все. Зовсім випадково мені стало відомо, що Вадим хворий на туберкульоз.

Розуміючи, що проживання в одній квартирі з хворим на туберкульоз небезпечне для подружжя Овдієнків, Василь Федорович звернувся до Дарницької райдержадміністрації з проханням розселити їх з сусідом. Його, як інваліда Великої Вітчизняної війни, 28 листопада 2001 року було взято на квартоблік під номером 110. За рік черга скоротилася на один номер. Неважко підрахувати: щоб отримати нову квартиру, на що Овдієнко абсолютно не претендує, йому треба чекати ще... 109 років.

Інвалід війни звернувся по допомогу до Київської міськдержадміністрації. Результату ніякого. А торік на святкуванні Дня Перемоги йому пощастило передати листа-скаргу особисто в руки Леоніду Кучмі. Оскільки Президент обіцяв втрутитися і допомогти, Овдієнко почав чекати. Але замість очікуваної допомоги він отримав чергову відповідь з району з підписами тих самих посадових осіб, до котрих не раз і сам звертався! Коло замкнулося.

Однак наказом Міністерства охорони здоров'я УРСР від 08.02.85 р. затверджено «перелік хронічних захворювань, за яких особи, які страждають на ці захворювання, не можуть проживати в комунальних квартирах чи в одній кімнаті з членами своєї сім'ї». Серед восьми пунктів перерахованих небезпечних захворювань є і «туберкульоз легенів та інших органів».

А в Законі України «Про внесення змін до Житлового кодексу Української РСР», підписаному Леонідом Кучмою 29 червня 2004 року, частину першу статті 46 доповнено абзацом такого змісту: «Інвалідам Великої Вітчизняної війни і прирівняним до них у встановленому порядку особам протягом двох років з дати прийняття рішення про внесення їх до списку на позачергове одержання жилого приміщення, а з них інвалідам першої групи з числа учасників бойових дій на території інших держав — протягом року з визначенням права інвалідів Великої Вітчизняної війни і прирівняних до них у встановленому порядку осіб на одержання жилих приміщень перед всіма іншими категоріями позачерговиків».

Формально Василь Овдієнко захищений і законом України, і наказом Міністерства охорони здоров'я. Інша справа, що вони не діють, точніше, їх не дотримують, що, в свою чергу, сприяє поширенню небезпечного захворювання.

За даними Міністерства охорони здоров'я України, у державі лише протягом нинішнього року захворювання на туберкульоз становить 19 тисяч 384 особи, а у Києві, зокрема, 611 осіб. (Детально дивіться «ГУ» № 195 від 19.10.04 р., «Діалог»). Не будемо вдаватися в подробиці, що стає причиною виникнення цього страшного захворювання. Потрібно шукати шляхи, як його позбутися, чи бодай не давати йому поширюватися.

У подружжя Овдієнків родина велика — є діти, онуки. І ніхто не хоче поривати родинні стосунки, вони зустрічаються, ходять в гості. Виникає непрямий контакт з хворим, котрого необхідно ізолювати.

Марія ДАВИДЕНКО.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Нова небезпека для психіки — інформаційний тероризм

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Провідні психіатри і психотерапевти Луганщини стурбовані проблемами здоров'я населення свого регіону. Тривожить медиків зростання суїцидальної активності населення. Одним з винуватців такої ситуації головний лікар Луганської обласної психоневрологічної лікарні Геннадій Рачкаускас називає засоби масової інформації. Картина, яку змальовують сучасні ЗМІ, перенасичена негативними фактами, подіями громадського життя, повідомленнями про природні катаклізми і катастрофи. Безконтрольно втручаючись у суспільну свідомість, така інформація завдає людям значної моральної шкоди, сіє серед них страх і паніку, позбавляє їх почуття захищеності, впевненості в завтрашньому дні. Зайво натуралістичний характер необережних або непродуманих публікацій, репортажів, відеосюжетів, сповнених сценами агресії і насильства, руйнувань і вандалізму, формує в свідомості людей почуття безвиході та невідворотності того, що сталося. Провідні психіатри називають це інформаційним тероризмом.

В останні два місяці багато хто знаходить у своїх поштових скриньках безкоштовні газети, листівки, брошури. Навіть зовнішній вигляд цих видань часом є причиною внутрішнього напруження. Багато «агіток» різко, без усякого огляду на обставини критикують колишній соціальний лад, нинішню ситуацію в Україні і не залишають людям жодного шансу надії на краще. Перспективу відбивають розмито і неправдоподібно. Перевальські медики вже мають пацієнтів, у яких виникли серйозні психічні проблеми навіть після короткого знайомства з подібним чтивом. Люди небезпідставно скаржаться на розгубленість і безвихідь. А лікарі б'ють тривогу: велика кількість друкованої продукції, що містить негативно заряджену інформацію, сприяє зростанню критичного стану свідомості, коли люди готові звести рахунки з життям.

Факт

За даними фахівців, понад 340 мільйонів осіб у світі страждають на депресію. Хоча б один раз у житті це переживають 20—25 відсотків жінок і 10—12 відсотків чоловіків. До того ж майже третина людей, котрі страждають на депресію, мають потребу в стаціонарному лікуванні.

Серед десяти основних причин смерті в Україні суїциди на третьому місці. Кількість смертей унаслідок суїцидів удвічі перевищила число загиблих у результаті злочинів і дорожньо-транспортних пригод.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Кальцій проти «тихої епідемії»

«Протягом минулого року я двічі ламала руку. Лікарі поставили діагноз — «остеопороз» і прописали кальцієвмісні препарати. Нещодавно в одному медичному виданні прочитала, що тривале застосування препаратів кальцію може призвести до утворення ниркового каміння. Нирки в мене поки що, слава Богу, здорові. Хвилююся, чи не вийде так, що, зміцнюючи кістки, я занапащу нирки?»

Зінаїда СЛУЦЬКА, 52 роки.
Рівне.

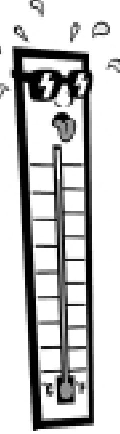
На ваше запитання відповідає керівник відділу клінічної фізіології і патології опорно-рухового апарату Інституту геронтології АМН України, президент Української асоціації остеопорозу, професор Владислав ПОВОРОЗНЮК.

— Остеопороз називають «тихою епідемією» через те, що багато хворих не підозрюють про недугу аж до першого перелому. Наші жінки набагато частіше страждають крихкістю кісток, ніж чоловіки.

Підвищена ламкість кісток пов'язана з дефіцитом кальцію в організмі. У свою чергу, кальцій не тільки відповідає за міцність кісток, а й сприяє нормальному функціонуванню серцево-судинної системи, м'язового апарату тощо. Тому обійтися без препаратів кальцію у разі остеопорозу неможливо.

Але утворення каміння в нирках можна не боятися, якщо приймати комбінований препарат Кальцемін. Лимоннокисла сіль (цитрат) кальцію, що входить до його складу, значно знижує ризик утворення ниркових каменів. Цей лікарський засіб нового покоління містить кальцій, вітамін Д3 і мікроелементи, що поліпшують стан кісток. Так, цинк сприяє відновленню кісткової тканини після мікропереломів. Мідь забезпечує еластичність і пружність кісток. Марганець гарантує надійність хрящів і суглобів. А бор відповідає за рівномірне засвоєння необхідних кісткам речовин. Тож виходить, що Кальцемін, поліпшуючи щільність кісткової тканини, не впливає на нирки. Цей препарат можуть використовувати також хворі, які страждають на ендокринні захворювання (зокрема на цукровий діабет) чи вживають гормональні препарати.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Жертви розпусти

Сплеску венеричних захворювань у Криму офіційна статистика не зафіксувала й після бурхливого курортного сезону. Традиційні щорічні дані: тисяча з гаком жертв сифілісу, стільки само — гонореї. Фактично ними інфіковано до семи тисяч кримчан, на порядок більше — іншими соромітцькими хворобами, точно визначити кількість носіїв яких не вдається. Адже «інтимні болячки» почали масово лікувати в кабінетах і лабораторіях, захищених ліцензіями приватних лікарів і недержавних клінік, через що начебто й відбувається спад зареєстрованої захворюваності. Дедалі більше турбують медиків небезпечні для оточуючих жертви розпусти, котрі вперто не бажають лікувати свої запущені болячки.

Віктор ХОМЕНКО.

Діагноз ставить космічний центр

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, нині 30 відсотків діагнозів у світі ставиться неправильно. На думку президента Міжнародної академії нових медичних технологій Василя Чекурова, значно покращити цей показник спроможна діагностика шляхом вимірювання інфрачервоного випромінювання на долонях. Одержані дані вводяться до індивідуальної комп'ютерної карти й передаються Інтернетом у Головне відділення Міжнародного космічного центру «Альфа». А вже звідти надходять остаточні результати діагностики з рекомендаціями щодо лікування.

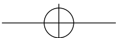
У такий спосіб, стверджують розробники, можна визначити й наявність чи відсутність в організмі онкологічного захворювання. Лікувати хворих пропонується, зокрема, через «виправлення збоїв» у їхній підсвідомості за допомогою кольоротерапії.

Головний експерт Міжнародної академії біоенерготехнологій Юрій Батулін оприлюднив результати впливу програми альтернативних технологій «Альфа» на здоров'я п'ятьох українських пацієнтів. На його думку, результати вражаючі.

За словами провідного наукового співробітника Інституту експериментальної онкології і радіобіології НАН України Володимира Мосієнко, в Україні 800 тисяч людей мають онкозахворювання, щороку додається 159 тисяч, а 80 тисяч помирають. Якщо запропоновані методики здатні допомогти комусь, може, й варто взяти їх на озброєння?

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

Cyan Magenta Yellow Black

ДАЛІ БУДЕ

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від ведучої

Ми смішні люди. Бо звикли думати, що все найцікавіше відбувається «не в нас», а десь там, у Парижі, ну, в крайньому разі — у Києві, але жодним чином, наприклад, не в Кривому Розі чи Великій Лепетисі. А насправді такий погляд на речі є викривленням дійсності. Озирніться довкола себе, і ви переконаєтеся: будь-що надзвичайне може статися де завгодно! Оце і є наше сьогоднішнє гасло.

Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

Справжні чоловіки відпочивають на кулях

АКЦІЇ

Рекорд для Книги Гіннесса збираються встановити шість екіпажів повітроплавців у Кам'янці-Подільському на Хмельниччині. Це буде проліт трьох зв'язаних аеростатів під мостом «Лань, яка біжить» заввишки 60 метрів. Виявили бажання реалізувати цей задум знані спортсмени Владислав Клименко, Валерій Пономаренко та Олексій Пархоменко. Пілоти, які вподобали подільські ландшафти, під час проведення в місті попередніх змагань змогли лише п'ять разів пройти під «животом» «Лані», але поодинці. Тепер — репетиція, а навесні рекорд можна зареєструвати.

Нині, розповів віце-президент Федерації повітроплавання України В'ячеслав Гармостин, повітряне братство вперше проводить змагання на Кубок Кам'янця-Подільського. Ентузіасти мріють про той час, коли кожне місто зможе придбати собі кулю з власною історичною символікою.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

«Концертний зал» із сталактитів

ЗАГАДКИ ПРИРОДИ

Фото Наталії ЛЮБИНЕЦЬКОЇ.

Сталося це 1904 року: в горах Угорщини загубилося ягня. Ніби крізь землю провалилося. Воно справді провалилося — в ущелину, де було підземелля з багатьма печерами. Ягнятко винесли нагору, а до печер зробили зручні вхід і вихід і відкрили їх для відвідувачів. Й ось уже сто років люди милуються дивним витвором природи.

Розташована ця заповідна зона в самому центрі Будапешта. Вчені кажуть, що сорок мільйонів років тому тут було море, а нині — западина, оточена не дуже високими горами, всередині яких 19 кілометрів печер.

Ці печери — єдині свого роду за різноманіттям мінеральних утворень. Тут є просторі зали, ніби прикрашені фігурами дивовижних звірів, є такі, що мають назви «Концертний зал», «Орган», — в них звучить велична музика Баха. Музика — то вже сучасна окраса, доповнена людьми, а ось природа утворила тут неймовірної краси сталактитові стіни. Переходячи із зали до зали, екскурсанти просто затамовують подих, милуючись на фантастичні скельні нагромадження.

Глибина печер — 36 метрів. Щороку тут наростає 0,1 міліметра сталактитів. Температура повітря завжди однакова — плюс 10 градусів за Цельсієм. До того ж повітря в печерах чисте і, кажуть, дуже корисне для здоров'я людини.

Поліна СЕРЬОДКІНА.

На знімку: такий вигляд мають сталактитові нагромадження в печері «Палвелді».

Київ—Будапешт—Київ.

Незвичайні ювілеї Олега Муравського

ОТАКОЇ!

Весела людина Олег Муравський відзначив уже два свої незвичайні ювілеї: в січні минулого року — дві третини століття, а 28 жовтня 2004 — 25 тисяч днів. І обидва не в день народження.

На запитання, як народилася ідея незвичайних ювілеїв, він відповів:

— Якось сиділи на роботі років десять тому і говорили, що давно нічого не святкували, а я взяв і підрахував, що у друга — кругла дата, незвичайна, зрозуміло: десять тисяч днів прожив. Посміялися, підготувалися і славно так, нестандартно відзначили. З тих пір і пішло.

Олег Муравський за професією метробудівець. Скільки різних тунелів у кримських горах побудував — не перелічити. Тепер працює над круглими шахами.

— Як це?

— Не дуже просто, але дуже цікаво грати в шахи, якщо дошка не квадратна, а кругла. Щоправда, я ще не все порахував.

А ще веселий севастополець полюбляє різьбу по дереву, пише вірші. Захоплено працює і над генеалогічним деревом своєї родини. Але ці свої захоплення Олег Олександрович не особливо афішує, а от улюблену ювілейну арифметику пропагує із задоволенням. Веселий пенсіонер закликає всіх узятися за ручку або калькулятор і порахувати власні круглі дати. Наприклад, 27 років і 138 днів — це десять тисяч днів. Чи не ювілей?

Олег Муравський вважає, що своїми веселими датами обставив столиці гумору Одесу і Габрово — в них такі свята не відзначають, навіть першого квітня. Отже, дорогі читачі, у кожного з нас є можливість прийти до свого друга, подруги, улюбленого родича з букетом квітів і поздоровити його з незвичайним ювілеєм. Будьте певні, настрій у вашого ювіляра обов'язково поліпшиться, і він неодмінно розповість про цей веселий день своїм друзям і близьким.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Пасторалі не постаріли

Що є спільне між танцями і агрополітикою? Чи між музикою і ветеринарією (крім підвищення надою в корів після концерту Баха)? Про це знає Мінагрополітики України — міністерство, яке щорічно проводить унікальний музичний фестиваль самодіяльної творчості серед «своїх» навчальних закладів.

Перший такий фестиваль відбувся 2002 року. З'ясувалося, що наші сільськогосподарські вузи і технікуми просто переповнені музично обдарованими студентами, котрі співають, танцюють і на різних інструментах грають. А який серйозний, професійний підхід, яке творче горіння! Хоча, якщо вдуматися, і в наших далеких предків у земельних справах без пісень не обходилося. Звідси і пасторалі у світовій музиці.

Фестиваль студентів-аграрників називається «Софіївські зорі». Нинішньої осені ніщо не завадило хлопцям і дівчатам виступати чудово — ні переїзд із різних куточків України, ні погода. Головна умова програми — виконання твору, пов'язаного з українським фольклором. Представлено було композиції в вокальному, хоровому, інструментальному, вокально-інструментальному і хореографічному виконанні. Прошу зважити: жоден з учасників не має спеціальної музичної чи хореографічної освіти! Це теж — умова фестивалю.

Особливі симпатії глядачів і журі завоювали хлопці з Луганського національного аграрного університету, які виступали в складі хорового колективу і танцювального ансамблю «Соняшник». Вони в торішньому фестивалі були визнані гідними права відкрити конкурс, представивши висококласну програму у всіх жанрах. Цього року «Соняшник» знову взяв гран-прі серед танцювальних колективів, а хор визнано гідним спеціальної нагороди за високий рівень майстерності. А гран-прі разом з «Соняшником» розділили: Вікторія Смирнова (Вінницький державний аграрний університет), Народний ансамбль «Троїсті музики» (Львівський державний аграрний університет) і Ансамбль пісні і танцю (Слов'янський державний аграрний технікум).

Олена ЗУБКОВА.

ЦЬОГО ДНЯ

- 1764 р. Скасування гетьманства на Україні. Утворення другої Малоросійської колегії.
- 1894 р. Народився Дем'ян Коротченко, один з організаторів партизанського руху під час гітлерівської окупації України.
- 1919 р. Розпад Австро-Угорської імперії.
- 1919 р. Народився Михайло Калашников, конструктор автоматичної зброї.
- 1927 р. Всесвітній конгрес друзів СРСР у Москві.
- 1928 р. У Києві відкрився будинок-музей Шевченка.
- 1944 р. Народився Президент Киргизстану Аскар Акаєв.

«Там шик і блиск Європи гідний...»

НОВІ ВИДАННЯ

Ця унікальна книжка встигла, ще до офіційної її презентації в Одесі, справити своєрідний фурор в Парижі. Кількадцять примірників, що ще пахли фарбою, прихопив туди голова Одеської облдержадміністрації Сергій Гриневецький, їдучи відкривати в столиці Франції експозицію, що представляла український регіон.

Книга справила на відвідувачів виставки не менше враження, ніж найпривабливіші інвестиційні проекти. В ній п'ятьма мовами — російською, українською (переклад Миколи Кондратенка), англійською (Володимира Набокова), французькою (Жана-Луї Баке) та німецькою (Йоханнеса фон Гентера) — вміщено «одеську» главу пушкінського роману «Євгеній Онєгін». До канонічного тексту роману ця глава не ввійшла і існує окремо від нього. Вперше під назвою «Одесса» вона була опублікована в березні 1827 року в журналі «Московский вестник», а через місяць — в газеті «Одесский вестник». «Одеська» глава — не тільки поетичний шедевр, вона дає величезний обсяг цікавої і корисної інформації про Одесу першої третини XIX століття: про її економіку, культуру, національний склад, правові й моральні стосунки мешканців міста тощо.

Отож, презентуючи книгу на виставці в Парижі, одесити ніби пропонували: читайте, якою була Одеса на зорі свого виникнення, й порівнюйте, якою вона стала зараз. Незабаром книжка поїде до Лондона, де також презентуватиметься Одеський регіон.

А нам залишається привітати з незаперечним успіхом тих, хто замислив і здійснив унікальне видання: літератора-краєзнавця Ростислава Александрова, дизайнера Ганну Голубовську, художника-графіка Іллю Шенкера, керівника видавничого проекту Галину Безикович та видавництво «Друк». Ця книжка («Здесь все Европой дышит, веет... Александр Пушкин. Отрывки из путешествия Онегина») гідна того, щоб представляти Південну Пальміру за рубежем, бути чудовим дарунком і там, і у нас вдома.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

НАМАЛЮЄ НАВІТЬ БАБУСЯ НА БАЗАРІ

На місці Петра Степановича Купи я образився б! Але він має почуття гумору. І все, що з ним трапляється, сприймає спокійно.

Хто такий Петро Купа. Відповідаю: мешканець Кривого Рогу. До пенсії усе життя працював у знаменитому тресті «Криворіжпівнічрудбуд». Був начальником технічного відділу. А його батько колись на Криворіжжі очолював перший в окрузі колгосп-мільйонер. Та й Петро Степанович у свої трохи неповні сімдесят років мав нагоду стати мільйонером. Та не склалося.

Запитаєте, як усміхнулася Купі нагода розжитися купою грошей? Я розповім. Але спершу згадайте, що наша валюта, гривня, недавно здобула власний логотип: прописна літера «г» з двома рисками навпіл — майже як долар, тільки риски горизонтальні. Голова Нацбанку України назвав цей символ гривні «воістину народним», бо його на відкритому конкурсі відібрали з кількох тисяч інших.

А отой логотип запропонував саме криворіжець Петро Купа! Ось його обгрунтування. Перше: такий графічний знак грунтується на першій літері українського слова «гривня». Друге: дві риски вперек наближають гривню до європейської та світової грошової суті. Третє: знак простий, його спроможна відтворити навіть бабуся на базарі. І четверте: цей знак естетично не гірший за інші! Петро Степанович каже: «Я ще думав, навіщо на всю Україну оголошувати конкурс? Адже все ясно і логічно, як білий день: напиши літеру «г», перетни двома лініечками — і весь клопіт. Одначе здивувався, коли саме мій знак прийняли!»

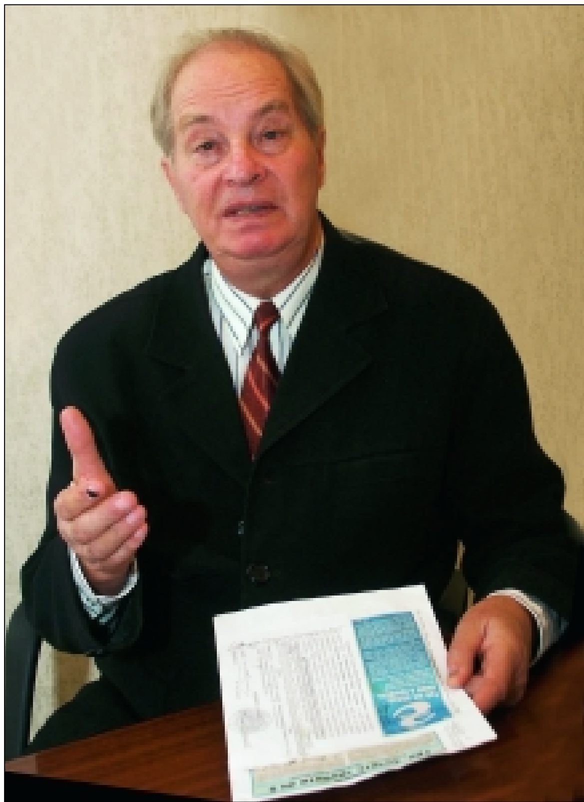

Фото Бориса КОСИГІНА.

А як віддячили Петрові Степановичу за ідею?

Він сміється: «А майже ніяк. Привітали з Нацбанку. А потім приїхали до мене на інкасаторському «броньовичку», щоб я, громадянин України Купа П. С., з одного боку, та Нацбанк України в особі заступника його голови Кротюка В. Л., з другого, підписали угоду. За якою я безкорисливо передаю державі свою інтелектуальну власність. Питаю: а чому моє прізвище в угоді під другим номером? Популярно пояснили: відзначили ще й художника, який доводив до кондиції мій знак. Як саме він мене «удосконалив», не збагну. Та Бог з ним. Згодом ще приїжджали на «броньовику». Привезли в подарунок срібну ювілейну монету «10-річчя Національного банку України». Оце й усе.

Петро Купа справді не образився. Не звикати йому! Якось надсилав у Верховну Раду на конкурс власний текст українського гімну. «Обнімімось та згадаймо козацькую славу, розум, злагода і праця будують державу»...

— Мені телефонували, хвалили. Казали, ладні «прийняти за основу». Але Президент подав свій варіант, а тому звиняйте...

Він і не переймається, як справжній філософ та оптиміст. А в конкурсах перемагав не раз. Скажімо, в конкурсі на кращий гумористичний вірш у місцевій газеті. Петро Степанович тоді просто відгукнувся віршем у вчинок свого кума Івана. Кум, настилаючи тротуари, навіки вкарбував в асфальт своє ім'я — «ВАНЯ». То Петро Купа по-дружньому й написав: «Ну що ж, тепер хоч хтось та плюне на твоє ім'я, Іване, і геть усі штухратимуть його ногами». Ясно, що премії за цього вірша Петро Степанович не отримав, лише диплом. А пляшку куму Івану ставити довелося.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Кривий Ріг Дніпропетровської області.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- (Р) Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.
Загальний тираж 159037.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 3011210. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»